יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

היינט 8 זייטען

NAJER FOLKSBLAT פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 140 | לאדז, מאנטאג, כ"ה סיון תרצ"ג | עלפטער יאהרגאנג | Łódź, Poniedziałek, 19 czerwca 1933 r. | № 140

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71 — Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71.

ריזיגע לויה פון דר. ארלאזאראוו

דער מארד בעשטרעבט צו שאדען דעם אויפבוי פון ארץ-ישראל.—השערות וועגן די מערדער

ירושלים, 18 (יט"א טעלעגראפיש)

אין צוזאמענהאנג מיט דעם טראגישען מארד פון ד"ר ארלאזאראוו, איז פארגעקומען א קאנפערענץ פון אלע ציוניסטישע ארגאניזאציעס, א חוץ דער ארבייטער-פארטיי, וועלכע האט זיך אין דער קאנפערענץ נישט בעטייליגט.

די אנטיילנעמער אין דער קאנפערענץ האבען ערקלערט, אז דער מארד בעשטרעבט צו שאדען דעם אויפבוי פון ארץ-ישראל, די יודען אין דער גאנצער וועלט דארפען אבער נאך מעהר פערשטארקען די ארבייט פאר ארץ-ישראל, כדי אזוי ארום צו בעעהרען דעם אנדענק פון דעם טראגיש-פערשטארבענעם ארלאזאראוו.

די קאנפערענץ האט אויסגעדריקט מיטגעפיהל דעם „הסתדרות", און מפא"י.

תל-אביב, 18 (ספ. טעל.)

די צייגען, וואס קומען-אן קיין תל-אביב, זענען איבערפולט מיט צעהנדליגער טויזענטער מענשען, וועלכע קומען אהער צו דער לויה פון פערשטארבענעם מנהיג פון אלע עקען פון לאנד. אלע יודישע געשעפטען און פאבריקען אין גאנצען לאנד זענען געשלאסען. ווי עס זעהט זיך פאר וועט די לויה פערוואנדעלט ווערען אין א מאניפעסטאציע פון דער איינהייטליכקייט פון'ם גאנצען ישוב. אן'אויפריכטיגען טרויער צוליב'ן העסליכען מארד לאזט זיך אויך בעמערקען אין די קרייזען, וואס שטעהען נאהענט צו דער ארץ-ישראל-רעגירונג, וואו דער דערמארדעטער פיהרער איז שטענדיג געווען אמליבסטען געזעהען. בעזונדערס נירוועגעשלאגען פון'ם מארד איז אויך דער הויך-קאמיסאר גופא, וועלכער האט זיך גערעכענט פאר א פערזענליכען נאהענטען פריינד פון'ם ערמארדעטען.

אין דער לויה וועט זיך די גאנצע ארץ-ישראל-רעגירונג בעטייליגען אין קארפארע.

ירושלים, 18 (ספ. טעל.).

דער טרויער אין גאנץ ארץ-ישראל צוליב דער ערמארדונג פון פיהרער פון דער יודישער אגענץ ד"ר חיים ארלאזאראוו איז אומגעוועהנליך גרויס. די העברעאישע צייטונגען זענען שבת-צונאכטס ערשינען אין עקסטרא-בילאגעס מיט שווארצע ראהמען, מיט די ווערטער „שר ומנהיג גדול נפל בישראל" („א גרויסער פיהרער פון יודען איז געפאלען"). צו דער לויה, וואס קומט פאר היינט 12 בייטאג אין תל-אביב קומען פון ירושלים צאהלרייכע יודישע דעלעגאציעס פון אלע יודישע אינסטיטוציעס. עס קומט אויך די גאנצע רעגירונג, די אגענץ, דער „ועד הלאומי", די „רבנות הראשית" (העכסטער ראבינאט). ווי אויך אנדערע אגגעזעהענע אינסטיטוציעס. עס קומען אויך דעלעגאציעס פון אלע יודישע שטעט און קאלאניעס אין ארץ-ישראל. אין דער לויה וועלען זיך בעטייליגען 60 טויזענד יודען. מען האט אפגעשטעלט אויף דעם טאג אלע פאבריקען. ווערקשטאטען, געשעפטען. דער קבר פון ארלאזאראוו וועט זיין נעבען די קברים פון די יודישע קדושים, וואס זענען אומגעקומען אין פאגראם 1920.

תל-אביב, 18 (ספ. טעל.).

עס ווערט שטארק געפרעדט וועגען דעם פאקט, וואס די צוויי מערדער, וועלכע האבען פרייטאג-צו-נאכטס 11 א זייגער אוונט געשאסען צו ארלאזאראוו, האבען זיך צופרעשט געווענדעט צו איהם מיט דער פראגע אויף העברעאיש „איזה שעה עכשיו" (ווי שפעט איז איצט?). די פרוי פון ד"ר ארלאזאראוו, וואס האט שפאצירט מיט'ן מאן האט דייטליך געהערט די דאזיגע ווערטער. און באלד האט זי דערהערט די שאסען און איידער זי האט בעוויזען אויסצושרייען נאך הילף זענען די מערדער שנעל אנטלאפען אין דער ריכטונג פון ים-ברעג אוועק.

עס ווערען ארויסגעזאגט פערשידענע מיינונגען. געוועהנליך גלויבט מען, אז דאס האבען געטון אראבער, וועלכע האבען ספעציעל גערעדט העברעאיש. כדי צו פערפיהרען נאכהער די אויספארשונג אויף א פאלשען וועג. באמת זענען פארהאן א סך פון דער אראבישער יוגענד, וועלכע רעדען גוט העברעאיש, אזוי אז פון זייער אויסשפראך איז אוממעגליך צו דערקענען, צי דאס זענען אראבער. עס איז אויך פערדאכטפול דער פאקט, וואס דער מארד איז אויסגעקומען אין טאג ווען עס פאלט אויס דער יאהרצייט פון די דריי אראבישע רוצחים פון חברון און צפת, וועלכע מען האט געהאנגען צוליב דעם פאגראם אויף יודען אין יאהר 1929. און די דאזיגע רוצחים ווערען בעטראכט דורך די אראבישע נאציאנאליסטען אלס קדושים. עס ווערען אבער ארויסגעזאגט אויך אנדערע מיינונגען.

תל-אביב, 18 (ספ. טעל.).

א חוץ דער פאליציי ווערט געפלאנט, אז אויך פריוואטע דעטעקטיווען זאלען זיך פערנעהמען מיט דער אויספארשונג צו ענטדעקען די מערדער.

תל-אביב, 18 (ספ. טעל.).

קיין תל-אביב קומען אן מאסען מענשען פון גאנצען לאנד. עס זענען געקומען איבער 20 טויזענד מענשען. אלע געשעפטען זענען געשלאסען. אין דער שטאט הענגען שווארצע פעהנער. די לויה וועט פארקומען 1—12 א זייגער בייטאג. עס וועלען געהאלטען ווערען א רייה הספדים. אין נאמען פון רבנות הראשית וועלען רעדען הרב עוזיאל און הרב אראנסאן. א חוץ זיי אויך אוסישקין, ביאליק און נאך צוויי רעדנער.

פאריז, 18 (ספ. טעל.)

פון ניו-יארק מעלדעט מען, אז די יודישע צייטונגען אין אמעריקע זענען שוין שבת ערשינען מיט דער שודערליכע ידיעה וועגען ארלאזאראוס מארד, נישט צוגעבענדיג קיין קאמענטארען וועגען דעם מערדער-רעטעניש. די צייטונגען גיבען איבער אלע פרטים ווי אזוי דער מארד איז פארגעקומען. זיי פערעפענטליכען אויך די ביאגראפיע און אפשאצונגען וועגען ד"ר ארלאזאראוו.

אין די פאריזער יודישע קרייזען האט דער מארד געמאכט א שרעקליכען איינדרוק.

לאנדאן, 18 (ספ. טעל.)

די לאנדאנער צייטונגען ברענגען די ידיעה פון ארץ-ישראל וועגען מארד פון ארלאזאראוו, געבענדיג דערביי אויך וועגען דער בעדייטונג פון ערמארדעטען אלס פאליטישען פיהרער פון ציוניזם. אין די לאנדאנער יודישע קרייזען האט דער מארד געמאכט א געוואלדיגען רושם. עס ווערט פערבשטאלטעט א טרויער-מיטינג. עס קומט פאר א בעראטונג פון די מיטגלידער פון אקציאנס-קאמיטעט, וואס געפינען זיך אין לאנדאן. צווישען דער ירושלים'ער רעגירונג און דעם ענגלישען קאלאניען-מיניסטעריום קומט פאר כסדר א טעלעגראפען-אויסטויש וועגען מארד. אין קאלאניען-מיניסטעריום פערזיכערט מען, אז די רוה אין ארץ-ישראל וועט אויפגעהאלטען ווערען מיט אלע מיטלען.

30,000 מאן זיך בעטייליגט אין דער לויה

תל-אביב, 18 (י.ט.א. טעלעגראפיש)

היינט איז פארגעקומען די לוויה פון ד"ר ארלאזאראוו. די לוויה האט געהאט א רוהיגען פערלויף.

אין איהר האבען זיך בעטייליגט איבער 30 טויזענט מאן.

עס זענען צו-דער לויה געקומען דעלעגאציעס פון גאנצען יודישען ישוב.

ס'האבען זיך אויך בעטייליגט אלע קאנסולאטען.

דער גענעראל-סעקרעטאר האט פערטרעטען דעם הויך-קאמיסאר.

אויפ'ן בית-עולם האט זיך אפגעשפילט הארץ-רייסענדע סצענעס.

רעדעס און הספדים האבען געהאלטען בערל קאצנעלסאן — אין נאמען פון „הסתדרות", דיזענהאף — אין נאמען פון מאגיסטראט, און אוסישקין — אין נאמען פון דער אגענץ, ועד הלאומי און פון די קירנים.

ירושלים, 18 (ספ. טעל.)

אין לאנד פערשפרייטען זיך די השערה, אז דעם מארד זענען בעגאנגען קאמוניסטען.

ארץ-ישראל-פאליציי בעמיהט זיך נישט אויסצוגעפינען די מערדער

ירושלים, 18 (יט"א טעלעגראפיש)

די גאנצע ארץ-ישראל-פרעסע איז פול מיט ארטיקלען וועגען דעם טראגישען טויט פון ד"ר ארלאזאראוו. די יודישע פרעסע מאכט פארוואורפען דער פאליציי, הלמאי זי בעמיהט זיך נישט אויסצוגעפינען די מערדער פון ד"ר ארלאזאראוו.

מיטגעפיהל פון פוילישען גענעראל-קאנסול

ירושלים, 18 (יט"א טעלעגראפיש)

אלע קאנסולען אין ארץ-ישראל, אויך דער פוילישער גענעראל-קאנסול, האבען צוגעשיקט מיטגעפיהל-דעפעשען צו דער יודישער „אגענץ" צוליב'ן טראגישען טויט פון ד"ר ארלאזאראוו.

די יודישע אגענץ, „הסתדרות", מפא"י און פרוי ארלאזאראוו בעקומען טויזענדער מיטגעפיהל-דעפעשען פון דער גאנצער וועלט.

וואס זאגען די רעוויזיאניסטען?

אין די רעוויזיאניסטישע קרייזען אין ווארשא (וועלכע געהערען צו די געגנער פון ארלאזאראווס פאליטישע אנשויאונגען) ערקלערט מען, אז די מיינונג ביי זיי הערשט, אז דעם מארד איבער ארלאזאראוו האבען אויסגעפיהרט אראבער אדער קאמוניסטען. זיי ווארפען אפ מיט דער גרעסטער עמפערונג יעדען אנדערען חשד. אין די רעוויזיאניסטישע קרייזען זעלבסט הערשטן גרויס טרויער צוליב דעם מארד. די דאזיגע מיינונג האט איבערגעגעבען אדוו. אלתר לעווין.

טרויער-פערזאמלונגען אין לאדז

צום צייכען פון טרויער איז נעכטען א גאנצען טאג דאס ציוניסטישע ביורא מיט אלע אפטיילונגען געווען געשלאסען.

* * *

פון באלקאן איבערן לאקאל פון דער ציוניסטישע ארגאניזאציע איז ארויסגעהאנגען די בלויוויסע פאהן איינגעהילט אין שווארצע קרעפע.

* * *

אויף 9 א זייגער אוונט איז צוזאמענגערופען געווארן א טרויער-זיצונג פון די קאמיטעטען פון אלע ציוניסטישע גרופירונגען, ארגאניזאציעס, יוגענד-פערבאנדען א. א. אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

דער זאל איז געווען געהילט אין שווארצען.

ביי א געדריקטע שטימונג עפענט די זיצונג דער פארזיצער ד"ר ראזענבלאט. ער דערמאהנט אין ריהרענדע ווערטער דעם גרויסען פערלוסט פון יודישען פאלק און פון אויפבוי-ווערק אין א"י דורך דעם טראגישען טויט פון ד"ר חיים ארלאזאראוו. אלע אנוועזענדע שטייען אויף פון די ערטער.

א קורצע אבער איינדרוקספולע רעדע האלט ד"ר ברודע, וועלכער שטרייכט אונטער, אז די אבדה איז בעזונדער גרויס, צוליב די טראגישע אומשטענדען, אין וועלכע דער גרויזאמער מארד איז פארגעקומען. הלואי — ענדיגט ד"ר ברודע — זאל דאס זיין דער לעצטער טרויעריגער פאל אין דער יודישער אויפלעבונגס-געשיכטע.

א פאר ווארימע ווערטער ווידמעט דעם פערשטארבענעם (אין העברעאיש) אינזש. פ. לינדער.

ד"ר ראזענבלאט שליסט די זיצונג און די אנוועזענדע געהען זיך פונאנדער אין א זעהר געדריקטע שטימונג.

* * *

אין צוזאמענהאנג מיט'ן טראגישען מארד פון ד"ר ח. ארלאזאראוו האט דער קאמיטעט פון פועלי-ציון (פער. מיט צ. ס.) גערופען א טרויער-פערזאמלונג אין זאל פיעטריקאווער 83 נעכטען זונטאג 7 אין אוונט.

עס זענען ארויסגעטרעטען מיט רעדעס די ה"ה: י. גאלדין, מ. מארגענשטערן, ה. ל. קרוי, חנך און פנחס.

די פערזאמלונג, אין וועלכער ס'האבען זיך בעטייליגט הונדערטער ארבייטער, האבען בעעהרט מיט אויפשטיין דעם אנדענק פון טראגיש-אומגעקומענעם און בעשלאסען שיקען מיטגעפיהל-דעפעשען צום וועלט-פערבאנד „פועלי-ציון—התאחדות" מפא"י און „הסתדרות" און צו דער אלמנה.

גלייכצייטיג איז, איינשטימיג דורכ'ן פערזאמעלטען עולם, אנגענומען געווארען פאלגענדע רעזאלוציע:

„שטייענדיג אין טיפען צער, מיט געבויגענע קעפ, ביים אפענעם קבר פון חבר ד"ר ח. ארלאזאראוו, דריקען מיר אויס די אויפרעגונג און כעס געגען דעם בעסטיאלען טאט פון די באנדיטען מערדער, וועלכע שטרעבען מיט'ן מארד פון ח' ארלאזאראוו אריינטראגען א צומישונג אין די רייהען פון ארבייטענדען א"י און שטערען אונזער אויפבוי-ארבייט. זיי וועלען אבער זייער ציל נישט דערגרייכען. די פיל טויזענד-קעפיגע מתנה פון ארב. א"י שטעהט ביים אפענעם קבר פון ח' ארלאזאראוו נאך מיט מעהר קראפט און מסירות נפש פארטצוזעצען די קאמף-ארבייט פאר'ן אויפבוי פון ארב. א"י, פאר וועלכען ח' ארלאזאראוו האט זיין לעבען אוועקגעגעבען.

כבוד זיין אנדענק!

פערשאלטונג די מערדער!

* * *

נעכטען פארמיטאג איז אין „התאחדות" פארגעקומען א טרויער-פערזאמלונג, געווידמעט דעם טויט פון מנהיג פון ארבייטס-ישוב חיים ארלאזאראוו. טרויער-רעדעס האבען געהאלטען אדוו. ש. שאיעוויטש, ווינער, ליכטענשטיין און ראסין.

אין אוונט איז פארגעקומען א פערוואלטונגס זיצונג, אויף וועלכער ס'איז בעשלאסען געווארען, ארויסצושיקען קאנדאלענץ-טעלעגראמען צו דער הסתדרות-העובדים און צו דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע אין ארץ-ישראל.

עס וועט בעשלאסען איינצוארדנען א טרויער אקאדעמיע. אינזש. פ. לינדער ווערט אויך בעפולמעכטיגט צו רעדען אין נאמען פון „התאחדות" אויף דער געמיינזאמער טרויער-זיצונג אין דער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

נדהמים ונדכאים לרגלי האבדה הגדולה במותו הטראגי של נשיא האכסקוטיבה הציונית בירושלים ומנהל המחלקה הפוליטית שלה:

הח' ד"ר חיים ארלאזורוב ז"ל

הננו משתתפים באבלו הכבוד של כל הצבור הציוני והלאומי.

ועד ההסתדרות הציונית בלודז. ועד קרן-היסוד בלודז. קרן קימת לישראל בלודז.

די סאוויעטן און אמעריקא

פיהרען אונטערהאנדלונגען וועגען א דיפלאמאטישען קאנטאקט

לאנדאן, 18. (ספ. טעל.)

„דיילי טעלעגראף" שטעלט-פעסט אויפן גרונד פון אויטענטישע ידיעות, אז לויט אינסטרוקציעס פון סאוויעטישען אויסערן-קאמיסאריאט האבען די סאוויעטישע דעלעגאטען אויף דער וועלט-ווירט-שאפטס-קאנפערענץ אנגעהויבען צו פיהרען אונטער-האנדלונגען מיט די אמעריקאנישע דעלעגאטען וועגען אנבינדען א דיפלאמאטישען קאנטאקט צווי-שען די פאראייניגטע שטאטען און סאוויעט-רוסלאנד

שפאניען און סאוויעט-רוסלאנד

מאדריד, 18 (ספ. טעל.)

די ראדיקאל - סאציאליסטישע פארטיי האט בעשלאסען צו ווענדען זיך צו דער רעגירונג מיט א פאדערונג וועגען אנערקענען סאוויעט-רוסלאנד. אנ'אנאלאגישע פאדערונג האבען ארויסגערוקט די סאציאליסטען.

דייטשלאנד מאביליזירט די אפיצירן פון דער געוו. קייזערל. ארמעי

ווין, 18 (ספ. טעל.) לויט ידיעות, וואס זע-נען אנגעקומען פון בערלין קיין ווין, האט דאס דייטשע קריגס-מיניסטעריום גערופען אויף מיליטער-איבונגען די רעזערוו-אפיצירן פון דער אמא-ליגער דייטשער ארמעי. די איבונגען וועלען פאר-קומען אין 2 טערמינען — 5.500 מאן דעם 1. יולי, און 5.500 מאן דעם 15-טען אויגוסט.

חוץ מזה זענען גערופען געווארען אונטער געוועזענע 700 געוו. פלאט-אפיצירן.

די זעלבע קלאנגען האבען זיך פארשפרייט אויך אין פראג.

סעסיע פון דער מאנדאט-קאמיסיע ביים פעלקער-בונד ווערט מארגען געעפענט

מעמאריאלען פון דער יודישער אגענץ און „אגודה"

גענף, 18 (יט"א טעלעגראפיש)

מארגען עפענט זיך די סעסיע פון דער מאנ-דאט-קאמיסיע פון פעלקער-בונד.

אויף דער סעסיע וועט פארגעלעזען ווערען דער מעמאריאל פון דער יודישער „אגענץ".

אין צוזאמענהאנג דערמיט, זענען ארויסגע-פאהרען קיין גענף: הרב עריאל, מאסינזאן, און בן-גריון אלס רעפרעזענטאנטן פון ועד הלאומי.

אויף דער סעסיע וועט אויך בעטראכט ווע-רען א מעמאריאל פון דער „אגודה" וועגען שפ-פען בעזונדערע קהלות אין ארץ-ישראל.

בלוטיגער אנפאל אויף פאליציי

ווארשא, 18 (טעלעפאניש)

אין ראספשער קרייז (קראקעווער וואיע-ודזטווע.) איז לעצטענס אנטפערווירט געווען א קאמוניסטישע אגיטאציע. די ארטיגע מאכט האט דעריבער פארארדענט אנ'אויספארשונג. בכדי צו ענטדעקען די איניציאטארס פון דער אגיטאציע.

א פאליציי-פאטרול, — וועלכער איז נעכטען אין אוועגד אין שייכות דערמיט געגאנגען אין דער גמינע גראביני — איז פלוצים בעפאלען גע-ווארען דורך א גרופע מענשען, וואס זענען געווען פארשטעקט אינ'ם קארן.

די אנפאלער האבען זיך געווארפען אויף די פאליציאנטען מיט שטעקענס און דרענגער, און אויך געגעבען אייניגע רעוואלווער-שאסען. איין קויל האט געטראפען א פאליציאנט אין א קאסקע און איהם קאנטוזירט. נאך 3 פאליציאנטען זענען קאנטוזירט געווארען דורך די דרענגער. נאך א רעזולטאטלאזען ווארענען די אנפאלער זענען די פאליציאנטען געווען געצוואונגען צו שיסען, און 4 פון די אנפאלער זענען פערוואונדעט געווארען. איינער איז אויפ'ן וועג צום שפיטאל געשטארבען.

אויפ'ן ארט איז אנגעקומען די אדמיניסטרא טיוו-געריכטליכע מאכט. די אויספארשונג איז אין גאנג.

בלוטיגער צוזאמענשטויס אויף אנ'ענדעקישען מיטינג

טשענסטאכאוו, 18 (טעלעפאניש).

היינט 2 ביטאג איז אויף א מיטינג פון די ענדעקעס געקומען צו א צוזאמענשטויס צווישען די פערזאמעלטע און א גרופע דורכגייער.

עס איז ענטשטאנען א פער-ביסענער קאמף אויף שטעקענס און אין א געוויסען מאמענט זע-נען געפאלען עטליכע רעוואלווער שאסען.

עטליכע פערזאן זענען צוקלאפט געווארען און ביי איינעם איז אדורכגעשאסען א האנד. פאליציי האט ליקווידירט דאס געשלעג, ארעסטירענדיג עט-ליכע פערזאן.

באהן-בילעטען זאל ביליגער ווערען

ווארשא, 18 (טעלעפאניש)

דאס באהן-מיניסטעריום האט אנערקענט, אז די איצטיגע פרייזען פאר באהן-בילעטען זענען צוליב דער שווערער עקאנאמישער לאגע פון דער בעפעלקערונג — צו גרויס. דאס קאמוניקאציע-מיניסטעריום ארבייט יעצט אויס א נייעם באהן-טאריף, וואס זאל פערלייכטערן די לאגע פון די רייזענדע.

אנ'אומגליקספאל מיט א היטלעריסטען-אויטא

בערלין, 18 (ספ. טעל.)

לעם פראנקפורט איז אין א לאסט-אויטא מיט 30 היטלעריסטען, וואס זענען געפאהרען אויף א צוזאמענפאהר, אריינגעפאלען אין א גרוב. 2 פון זיי זענען דערהרג'עט געווארען, און 10 — שווער פערוואונדעט.

פונקט אזא קאטאסטראפע איז געשעהן מיט א שאסט-אויטא היגטער פאגענדארפען. 10 פערזאן זענען שווער פערוואונדעט.

לאדזער נייעס

זעלבסטמארד פון א יודישער יונגערמאן

(2) נעכטען, בעת אין שטוב איז קיינער נישט געווען, האט אויסגעטרונקען א גרעסערע דאזע יאדינע דער 20-יעהריגער שלמה דעמבאוויטש (ליי-מאנאווסקיעגא 8).

די ארויסגערופענע פאגאטאוויע האט איהם אפגעפיהרט אין קרייז-שפיטאל אויף זאגאיעקא.

די סיבה פונ'ם טראגישען שריט איז דערווייל נישט פעסטגעשטעלט געווארען, ווייל דעמבאוויטש זאגט זיך אפ וועגען דעם צו געבען וואסערע נישט איז דערקלערונגען.

• • •

(2) אויף מאנאהא-גאס 49 האט אויסגעטרונ-קען סם די 29-יעהריגע מאריא גראדזקא.

פאגאטאוויע האט זי אפגעפיהרט אין שפיטאל אויף זאגאיעקא.

אויך דא איז נישט פעסטגעשטעלט די סיבה פונ'ם זעלבסטמארד.

נעכטיגע יעהרליכע מיטגלידס-פערזאמלונג פון „לינת הצדק"

בעעהרט מיט אויפשטעהען דעם טרא-גיש אומגעקומענעם דר. ארלאזאראוו

נעכטען איז אין לאקאל פון צענטר. סוחרים-פעראיין (פיעטריק. 10) פארגעקומען די יעהרלי-כע מיטגלידער-פערזאמלונג פון „לינת הצדק".

די פערזאמלונג איז געעפענט געווארען פון פרעזעס יעקב שטערען, און אויף זיין פארשלאג בעעהרען די פערזאמעלטע מיט אויפשטיין פון די ערטער דעם טראגיש-אומגעקומענעם ציוניסטישען פיהרער ד"ר ארלאזאראוו. די פערזאמלונג האט אויך בעעהרט דעם פערשטארבענעם גרינדער פון „לינת הצדק", הערצקע וואלף.

אלס פאָרזיצער איז געוועהלט געווארען ה' יעזשי וואלף. נאך דעם ווי ס'זענען אפגעגעבען געווארען די קאסער און טעטיגקייטס-בעריכטען, האט זיך ענטוויקעלט א לייענשאפטליכע דיסקוסיע, וועלכע האט זיך פאָרצויגען ביז שפעט ביינאכט.

פרטים מארגען.

די לעצטע טעג פון דער שקל-אקציע אין לאדז

שבת האט די ציוניסטישע ארגאניזאציע אייג-געארדענט א גאנצע רייה קק"ל פערזאמלונגען אין פערשידענע פונקטען פון דער שטאט. די פערזאמ לונגען זענען אדורך מיט א גרויסען ערפאלג, וואס בעווייזט ווי שטארק ס'איז די פעראינטערעסירונג מיט דעם קאנגרעס און מיט דער הייריעהריגער שקל-אקציע.

בסך הכל זענען נאך פערבליבען 2 טעג ביז צו דער פערענדיגונג פון דער אקציע. דער צענט-ראלער שקל-סעקרעטאריאט ביי דער ציוניסטישער ארגאניזאציע מאכט אלע אנשטרענגונגען כדי צו דערפיהרען די אקציע צו א געהעריגען ערפאלג און עס איז צו ערווארטען, אז דער בעשטימטער קאנ טינגענט שקלים וועט פולשטענדיג געדעקט ווערען.

היינט 9 אוועגד קומט פאר אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע א פערזאמלונג פון די מיטגלידער פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע געווידמעט דעם ציוניסטישען קאנגרעס. רעפערי-רען וועט דעפ. ד"ר ראזענבלאט.

200 ארימע יודישע קינדער אויף די זומער-קאלאניעס

דער „טאז" שיקט ארויס היינט, מאנטאג אויף די קינדער-קאלאניעס אין קושיושובקע 200 קינדער.

ראדיא-פראגראם

מאנטאג, דעם 19 יוני 1933

11,57 צייט-סיגנאל. 12,05 גראמאפאן 12,25 פרעסע-איבערזיכט. 12,35 גראמאפאן. 12,55 אווענד-פרעסע. 2,55 גראמאפאן. 4 קאנצערט. 5— שמועסען אין דער פראנצויזישער שפראך. 5,15 קאמעראל-קאנצערט. 5,45 קאנצערט. 6,05 גרא-מאפאן. 6,15 פארלעזונג. 6,35 קאנצערט. 6,55 אוידיציע. 7,20 פערשידענעס. 7,40 טראנסמיסיע פון לעמבערג. 8 אפערעטקע אין 3 אקטען. 8.50 ראדיא-פרעסע. 9.20 קאמוניקאט פון דער לאדזער האנדעלס-קאמער. 10 טאנץ-מוזיק. 10.25 ספארט. 10,35 קאמוניקאטען. 10.40 טאנץ-מוזיק.

• • •

אויסלאנד

8,45 פאריז – סימפאנ. קאנצערט. 8,45 – שטראסבורג – אפערע. 9 ווין – קאנצערט פון ווינער סימפאנ. ארקעסטער.

וויכטיג פאר דער ארימער לאדזער בעפעלקערונג

דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז ס'איז ערעפענט געווארען דאס

אמבולאטאריום

ביים פעראיין „מלבוש ערומים"

שענקיעוויטשא 3/5,

וואס וועט ערטיילען מעדיצינישע הילף אויפ'ן ארט. שיקט אויך ארויס דאקטוירים-ספעציאליסטען מיט וויזיטען אהיים

נעהמט אויך אן געבורטען און אלע ארט אנאליזען. מינימאלע אבצאה-לונגען. די פערוואלטונג.

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז געשטארבען אין עלטער פון 63 יאהר מיין ליבער מאן אונזער טייערער און אונפערגעסליכער פאטער, שוויגער-פאטער, ברודער, שוואגער און פעטער

נ. ע.

שמואל פאבעלינסקי

(ב"ר יחזקאל ז"ל)

די לוי' קומט פאר היינט, מאנטאג, כ"ה סיון תרצ"ג 3 א זייגער נאכמ. פון טהרה-הויז וועגען וואס עס טיילט מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

א הארציגען בלייבט-געזונט

איך אלע מיינע חברים מיטגלידער פון פראפ. ארבייטער-פעראיין אין דער פלייש-אינדוסטריע אין לאדז צו מיין אוועקפאהרען אין ארץ-ישראל

משה קארפעל,

סעקרעטאר פון פראפ. ארבייטער-פעראיין אין דער פלייש-אינדוסטריע אין לאדז, בערקא יאסעלעוויטשא 16.

3260

אונזער הארציגען פאהר-געזונט אונזער סעקרעטאר חבר

משה קארפעל

צו זיין אפפאהר נאך ארץ-ישראל

פערוואלטונג פון פראפ. פאריין פון ארב. אין דער פלייש-אינדוסטריע אין לאדז. ב. יאסעלעוויטשא 16.

3260

פאר

נאלר, בישוטעריע

און לאמבארד-קוויטעס

צאהלט די העכסטע פרייזען

אליזאר פיאלקא

פיעטריקאווער 7.

Dr. L.

Czarnożył

ארדינירט

אין זומער-סעזאן

– אין –

CIECHOCINER

willa Kościuszko.

מאשין-מצות

געבאקען יעדען טאג פרישע און דינע,

מצה-מעהל און סוכארקעס

לויט קארלסבאדער סיסטעם, ווי אויך

פריהשטיקען,

יארסקע מיטאגען

און אווענדברויטען

עמפעהלט די בעקאנטע צוקערניע

N. Weinberg

פיעטריקאווער 38

טעל. 82-143

פערהעלטניסמעסיג ביליגע פרייזען!

לעבער אויף דער מאשין

ווערען אנגענומען אויסצובייען ביי

ג. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

די פערוואלטונג „נותן לחם"

פון דער געזעלשאפט

אין לאדז מאכט בעקאנט, אז היי-יאהר ווערען ארויפגעשיקט

קינדער אויף זומער-קאלאניעס

אין עלטער פון 7 ביז 14 יאהר. דעם ערשטען סעזאן ווערען ארויסגעשיקט יונגלעך.

איינשרייבונגען נעהמט אן דער סעקרעטאריאט פון דער געזעלש. „נותן לחם", פל. דאמבראווסקי 4 ביז'ן 20/6 1933 אין די שעה'ן פון 10–12 און פון 4–6 נאכמ.

3238

שלאסערריי-ארבייטען,

ווי אויך אויטאגענישע שווייסונגען, מעטאל-בעארבייטונגען, מא-שינען-טיילען

פיהרט אויס ביליג

I. REDER, Łódź

קאנסטאנטינער ...

אויגען - קליניק

מיט שטענדיגע בעטען פון

Dr. B. Donchin

פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 321-72

נעהמט אן שטענדיגע אויגען - קראנקע (צוזעק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטאריש פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אוונט.

נאך לאנגע שווערע ליידען איז נעכטען געשטארבען מיין ליבער מאן, אונזער טייערער און אונפערגעסליכער פאטער, ברודער שוואגער און אנקעל

ר' ישראל ב"ר יהושע יהודה לייב ז"ל

פלאנסקי

(געוואוינט פאדזשעטשנא 31)

אין עלטער פון 49 יאהר.

די לויה קומט פאר היינט, מאנטאג, ד. 19 יוני 1933, 1 א זייגער בייטאג פון ראדאגאשטשער שפיטאל, וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

3258

לאדז. 19 יוני 1933

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז. 19 יוני 1933

דער מארד

אפקלאנג איז די יודישע הערצער

די יודישע געשיכטע פערשרייבט אין איצ-טיגען מאמענט, אפשר די טראגישסטע בלעטער. מיר בלוטיגען, אונזער עקזיסטענץ איז בעדראהט, מיר געפינען זיך צווישען הימעל און ערד, דער איינציגער ליכטיגער פונקט אין אונזער פערחושך'-טיגער עפאכע איז ארץ-ישראל. פון דארט האבען זיך צו אונז פערטראגען פרעהליכע גרוסען. נישטא דארט קיין ארבייטסלאזיגקייט, ס'פעהלען ארביי-טער-הענד, די אימיגראציע פערשטארקט זיך, טראגט אלע שוועריגקייטען, דאס לאנד בויט זיך און שטארקט זיך, און די אויגען פון רוב פון יודישען פאלק איז געווענדעט צו ארץ-ישראל, יעדע רואי-גירטע עקזיסטענץ האט געזוכט א וועג צו ווידער-אויפבוי אין ארץ-ישראל.

ס'האט זיך געדוכט, אז אויך די פאליטישע קאניונקטור אין לאנד איז געווארען פיל גינסטי-גער, ערשטענס צוליב דער פערזאן פון איצטיגען הויך-קאמיסאר וואיקאפ און צווייטענס קען ארבייט גישט אפגעלייקענט ווערען. וואס אנ'אקטיווערען בילאנס אין ארץ-ישראל מיר האבען אויפצווייזען, אלץ שטארקער מוז ווערען אונזער פאזיציע, אלץ גינסטיגער אונזער פאליטישע קאניונקטור.

און אט איז אונזער איינציגער ליכטיגער פונקט פלוצלינג פערטונקעלט געווארען דורך א שוידערליכען און גרויזאמען מארד, וואס איז אויס-געפיהרט געווארען אין תל-אביב איבער איינעם פון די איצטיגע פיהרער אין דער גרויסער ציוניס-טישער מחנה, איבער ד"ר חיים ארלאזאראוו.

דער פיהרער פון פאליטישען דעפארטאמענט ביי דער ציוניסטישער עקזעקוטיוו, דער זעלטען-פעהיגער שטאטס-מאן, וואס האט זוכה געווען צו אזא גרויסער קאריערע ביים יודישען פאלק איז פערשטומט געווארען, ווערענדיג געטראפען אין הארצען דורך מערדערישע קוילען.

די האנד וואס האט געשאסען איז זיכער געווען נאר אנ'אויספיהרענדע קראפט, וועלכע איז אינספירירט און געהעצט געווארען דורך אזעל-כע, וועלכע זייהען שנאה, וועלכע לאזען נישט צו פרידליכער אויפבוי פון לאנד. ד"ר ארלאזאראוו איז א חוץ אלע זיינע הויכע אמטען, אויך געווען איינער פון די פיהרער פון דער העכליכער און מעכטיגער ארבייטער-ארגאניזאציע אין ארץ-ישראל, א פיהרער פון די, וועלכע זענען אלס חלוצים גע-קומען אין לאנד און מיט זייער בלוט און שוויס געברענגט, אז ווילדע זומפען זאלען אויסגעטרו-קענט ווערען, אז אויפ'ן ארט פון טרוקענע זאמ-דען זאלען קומען בליהענדע דערפער און גערט-נער, א פיהרער פון די, וועלכע האלטען אז ארץ-ישראל דארף געבויט ווערען אויפ'ן יסוד פון אר-בייט און גערעכטיגקייט — און דעריבער האבען זיך איהם אקעגענגעשטעלט אויסערליכע בלוטיגע שונאים און דעריבער האט ער געהאט די געג-נערשאפט אין אינערליכען ציוניסטישען לאגער, וואס צורייסט זיך די לעצטע צייטען אלץ מעהר און מעהר.

ווער האט דעם מארד אויסגעפיהרט? וועגען דעם מוזען מיר נאך אפווארטען, ביז די מאסגע-בענדע פאקטארען אויפ'ן ארט וועלען געבען גע-נויערע ערקלערונגען. דערווייל טוט וועה דאס הארץ, ווען איבער אונזער איינציגען טרייסט, וועלכע מיר האבען — איבער ארץ-ישראל, האט זיך ווידער פערצויגען א שווארצע כמארע, וועל-כע פערשאפט אונז נייע וועהטאגען און זארגען.

אפיציעל אויסגעבראכען א ווירטשאפטליכע מלחמה צווישען לעטלאנד און דייטשלאנד

צוליב דער יודישער באיקאט-אקציע געגען היטלער-דייטשלאנד

דער לעטלענדישער געזאנדטער אין בערלין קריעווינש האט בעזוכט דעם דייטשען אויסערן-מיניסטעריום, כדי מיטצוטיילען דעם שטאנד-פונקט פון דייטשלאנד אין פוטער-ענין. קריעווינש האט אנגעוויזען, אז די לעטלענדישע רעגירונג גרעניצט זיך אפ פון באיקאט פון די דייטשע סחורות, וואס עס האבען ארגאניזירט די יודען און די סאציאל-דעמאקראטען. צוליב דעם פערבאט ארייצופיהרען לעטלענדישען פוטער קיין דייטשלאנד, איז לעט-לאנד געצוואונגען געווען צייטווייליג איבערצו-רייסען דעם ארויסלאז פון דייטשע סחורות פון די צאל-אמטען.

דער מיניסטעריאל-דירעקטאר מייער, וועל-כער פערבייט איצט דעם אויסערן-מיניסטער ניי-ראט, האט דערקלערט דעם לעטלענדישען געזאנד-טען, אז אין בערלין איז בעקאנט דער געשפרעך צווישען לעטלענדישען אויסערן-מיניסטער סאלנאיס און דעם דייטשען אויסערן-מיניסטער נייראט אין לאנדאן. דער מיניסטעריאל-דירעקטאר מייער האט נאך דערקלערט, אז ווי לאנג די פראפאגאנדע צו באיקאטירען דייטשע סחורות אין לעטלאנד, וועט נישט פולשטענדיג אפגעשטעלט ווערען און כל-זמן עס וועט נישט בעזייטיגט ווערען דער באיקאט נעגען דייטשע סחורות, אדער עס וועלען נישט אנגענומען ווערען שריט אויף צו בעזייטיגען די בענייאונג פון אזא מין באיקאט, אזוי לאנג וועט בלייבען אין קראפט דייטשלאנדס פערבאט ארייצופיהרען לעטלענדישען פוטער.

די דאזיגע דערקלערונג פון דייטשלאנד האט אין די לעטלענדישע רעגירונגס-קרייזען געמאכט א זעהר שלעכטען איינדרוק. מען האלט, אז דייטש-לאנד מישט זיך אריין דערמיט נאר עפענטליך אין די אינערליכע ענינים פון לעטלאנד, און וויל נישט רעגולירען דעם קאנפליקט, וועלכער האט זיך געשאפען אין די געגענזייטיגע בעציהו-נגען צווישען די ביידע מלוכות.

לעטלאנד וועט אויף אזא אופן זיין גע-צוואונגען תיכף זיך צו ווענדען מיט אנ'אנקלאגע אין פעלקערבונד, אז דייטשלאנד ברעכט נישט נאר דעם האנדעלס-אפמאך, נאר רעספעקטירט נישט דעם ווירטשאפטליכען שלום. אין די רעגי-רונגס-קרייזען האלט מען אויך, אז נאך דער לעצ-טער דערקלערונג פון דייטשלאנד קען נישט זיין היין שום רייד וועגען ארייגלאזען דייטשע סחורות אין לעטלאנד.

נעכטען איז אין ריגא פארגעקומען א זיצונג אין מיניסטארען-קאבינעט, אויף וועלכען דער גענעראל-סעקרעטאר פון אויסערן-מיניסטער מונ-טערס האט אינפארמירט די רעגירונג וועגען דייטש-לאנדס ענטפער.

דער מיניסטארען-קאבינעט האט אנערקענט, אז דייטשלאנד'ס פאדערונג דארף קוואליפיצירט ווערען ווי אנ'ארייגמישונג אין לעטלאנד'ס אינער-ליכע ענינים, און די לעטלענדישע רעגירונג ווארפט איהר מחמת דעם ענטשידען אפ.

די רעגירונג האט אנערקענט, אז איצט איז נויטווענדיג אנצונעהמען ווייטערדיגע שריט. האט תיכף אפגעשיקט דעם גענעראל-סעקרעטאר פון פעלקער-בונד אוועגאל, וועלכער געפינט זיך אויף דער אלוועלטליכער ווירטשאפטליכער קאנפערענץ אין לאנדאן פאלגענדע טעלעגראמע:

פון 12-טען יוני אן האט די דייטשע רעגי-רונג איינגעשטעלט פערווערט דעם אימפארט פון לעטלענדישען פוטער. כלומרשט אלס ענטפער אויף די בעשלוסען פון אייניגע יודישע ארגאניזאציעס און דעם צ. ק. פון דער סאציאל-דעמאקראטישער פארטיי צו באיקאטירען דייטשע סחורות. די לעט-לענדישע רעגירונג, וועלכע האט אהן שום בענרענצונגען זיך אנגעשלאסען צום ווירטשאפט-ליכען וואפענשטילשטאנד, וואס איז פארגעלייגט געווארען דורך דער אלוועלטליכער ווירטשאפטלי-כער קאנפערענץ, האלט דעם שריט פון דער דייטשער רעגירונג, וועלכען זי איז בעגאנגען אין טאג פון דער דערעפנונג פון דער לאנדאנער קאנפערענץ אלס אזא, וועלכער איז סותר דעם גייסט פון ווירטשאפטליכען צוזאמענארבייט. די לעטלענדישע רעגירונג איז געצוואונגען צו לאזען פאר זיך א פרייע האנדלונג אין דעם ענין און בעט אויך אינפארמירען וועגען דעם די ביורא פון דער קאנפערענץ פון אלע מלוכות, וואס האבען זיך אנגעשלאסען צום ווירטשאפטליכען וואפען-שטילשטאנד.

די רעגירונג האט בעשלאסען אויך אויף להבא נישט ארייצולאזען דייטשע סחורות א חוץ אין די פאלען, ווען די סחורות זענען בעזונדערס וויכטיגע און דרינגענדע. אין די פאלען האט דער פינאנץ-מיניסטער דאס רעכט צו געבען ספעציעלע דערלויבנישען דעם צאל-אמט ארויסצולאזען דייטשע סחורות.

נעכטען 2 א זייגער בייטאג האט דער גענעראל-סעקרעטאר פון אויסערן-מיניסטעריום בעזוכט דעם דייטשען געזאנדטען ד"ר מארציוס, וועמען עס איז מיטגעטיילט געווארען וועגען דער בעציהונג פון דער לעטלענדישער רעגירונג צו דעם דייטשען ענטפער. אין די אינפארמירטע קרייזען האלט מען, אז איצט זענען אלע האפנונגען אויף א גינסטיגע לעזונג פון דער פראגע אפגעפאלען און מען דארף זיך רעכענען דערמיט, אז דער קאנפליקט וועט זיך פערציהען. מען קען דערווארטען, אז די לעטלענדישע רעגירונג וועט אין די נאהענטסטע טעג אננעהמען נייע ווירטשאפטליכע רעפרעסיעס געגען דייטשלאנד.

מ'דארף נישט אונטערשאהצען דעם געגנערס כח

אונזער קאמף מיט היטלער-דייטשלאנד דארף ווייטער דויערן

ס'זעהט אויס, אז מיר האבען א טעות געהאט, בעת מיר האבען גערעכענט, אז די וועלט האט זיך שוין אויסגעלערנט פונאנדערצוטיילען די פאליטישע ליניע אויף צוריק, און מ'קען אין דערזעלביגער צייט שליסען מיט דייטשלאנד א הויך-פאליטישען 4-פאקט און גלייכצייטיג זייפען איהר די מארדע פאר איהר בארבאריזם לגבי יודען. ניין אזא מין פונאנדערטיילונג פון די בעגריפען עקזיסטירט נאך נישט, און די ענגלענדער, וואס האבען פארסירט דעם 4-פאקט, האבען טאקע אין זשענעווע זיך געווארגען מיט דער בערנהיים-פעטיציע, האבען אויך נישט געלאזט די ענגלישע יודען ארויסצוטרעטען געגען דייטשלאנד און מוסאליניס דעלעגאציע האט אין זשענעווע אינגאנצען געשטימט מיט דייטשלאנד, די פראנצויזישע „כל ישראל חברים" האט אנגענומען א פול מויל מיט וואסער, און די דייטשע מפלה אין זשענעווע, וואס איז דורך דער יודישער טעלעגראפען-אגענטור אזוי צוקלונגען געווארען, זעהט אויס כמעט ווי א נצחון...

און ערשט איצט הויבען זיך אונז אן עפענען די אויגען, צו זעהען, אז דערקלערענדיג א מלחמה היטלערס דייטשלאנד, האבען מיר זיך פערמאסטען אויף א נישט-גלייכען קעגנער.

אמת, דער „הקול קול יעקב" איז זייער שטארק און ווערט געהערט פון איין עק וועלט ביז דער אנ-דערער, און די יודישע אחדות איז אויך א וויכטיגער פאקטאר, וואס לאזט זיך דערקענען ביי געוויסע פאל-לען. אבער אין סך הכל זענען מיר פארט א פאלק פון א 16 מיליאן, צושטויבט און צופיצלט אין דער גאנ-צער וועלט, אונטער תרי"ג קלימאטען און תרפ"ט קולטורען און תשר"ק מלוכה-אינטערעסען בעת דער געגנער איז א 65 מיליאניגער פאלק נאר ביי זיך, אין דער היים און אפשר נאך אמאל אזוי פיל אין דער גאנצער וועלט מיט אנ'אייזערנעם ווילען און שטאר-לענער מלוכה-מאכט.

מיר מעגען זיך זיין אין כעס אויף מאקדאנאלדן, האלטען איהם פאר אנ'איבערגעדרייטען שלעסל, ווינשען איהם און אנזאגען איהם א גיכע מפלה, אבער דער 4-פאקט, וואס ער האט אדורכ-געפיהרט מיט היטלערן אויפ'ן הייסען פלעק נאך יענעמס מיאוסער אנטי-יודען-אקציע, איז אוודאי א סימן פון דייטשלאנדס מעכטיגקייט אפילו לגבי דעם ענגלישען פארלאמענט, א פשיטא שוין אנטקעגען אונזערע יודישע פראטעסט-פערזאמלונגען און באי-קאט-קאמיטעטען.

דער דאזיגער בעוואוסטזיין דארף אונז נישט אפהענטיג מאכען, ווייל אין אונזער קאמף געגען היטלערן זענען מיר נישט אליין. אפילו אונזער איי-גענער כח איז געוויס גרעסער, ווי מ'מיינט, ווייל ער ווערט געחיבורט און געכפלט דורך אלע עקאנא-מישע און פינאנסיעלע פאקטארען, וואס שטייען מיט אונז אין פערבינדונג, אדער זענען פון אונז אפהענגיג; בפרט נאך, אז צווישען די אלע, וואס האבען אין זשענעווע געהויבען די האנט געגען היט-לערן, זענען פערהאן אונזערע פערבינדעטע דורך בשותפותדיגע פאליטישע אינטערעסען, ווי, למשל, אין דער ערשטער רייהע טאקע אונזער פוילען..

אז היטלערס וועג צום נצחון איז נישט אויסגע-שפיילט מיט בלומען, האבען מיר זיך געקענט איי-בערצייגען היינטיגע וואך, אינ'ם דורכפאל פונ'ם היטלער-אטענטאט אין עסטרייך. הגם דער אנטיסע-מיטיזם איז דארט שטארק צובושעוועט און דער חשק, נאכצומאכען היטלער'ן, זייער שטארק, פונדעסט וועגען האט דאלפוס זיך אפגעטרייסעלט פונ'ם אפי-ציעלען היטלעריזם און אין אזא שארפע טאן, אז די האקענקרייצלערס וועלען שוין, דוכט זיך, פער-האגען א צעהנטען, נישט צו לאזען זיך אין אזעלכע עקספערימענטען.

און מיט'ן „4 פאקט" האט מען נאך אויך די מזוזה נישט געקושט. קודם כל זענען זייבע פאר-גראפען אזוי אפגעשוואכט געווארען דורך סייגים לסייגים, אז די פוילישע סאנאציע-קרייזען האלטען איהם גאר פאר א נצחון פון זייער אויסערן-פאליטיק. און חוץ דעם האלט מען דאך נאך דערווייל ביים אלף און חאג גייען קלאגען, אז מאקדאנאלד זאל גאר בקרוב זיך זעגענען מיט דער מאכט, און אין ענג-לאנד איז שוין נישט קיין נייעס, אז א קומענדיגע רע-גירונג זאל אינגאנצען איבערקעהרען דעם שקאר-פעק און אויסגיסען די מילך פון דער פריהערדיגער רעגירונג, און ביז דער „4 פאקט" וועט אדורכגיין אלע שבעה מדורי גיהנום קען נאך היטלערס ממשלה אויפגעריסען ווערען אינעווייניג, דורך דער אומגע-דולד פון זיינע אייגענע באלויפערס, וועלכע האר-בען דערווייל פון אלע זיינע הבטחות בעקומען בלויז אפצוגרייזשען דעם יודישען „אפדושירעק" און אויך נישט אינגאנצען, ווייל ער האט אינמיטען זיך גע-שטעלט ווי א ביין אין האלז.

דעריבער מעגען מיר אונזער קאמף פיהרען ווייטער און נאך איהם פערשטארקען, אבער אונ-טערשאצען די כוחות פונ'ם שונא דארפען מיר נישט, ווייל בלויז מיט'ן „קול יעקב" און מיט דער „יודישער אחדות" וועלען מיר איהם נישט בייקומען, ווייל ער איז איצט דער „תעלא בעידניה", צו וועמען ס'בוקען זיך און קניהען די גרעסטע מאכטהאבערס פון דער וועלט..

ש. ס.

אנ'ארטיקעל פון הערריא געגען אנטיסעמיטיזם

פראג (יט"א) אין „דער וואהרהייט" (אפיציע-לער ארגאן פון אייראפעאישען צאל-פעראיין) פער-עפענטליכט דער פראנצויזישער שטאטסמאן און געוו. פרעמיער עדואַרד הערריא אנ'ארטיקעל א. נ. „געגען אנטיסעמיטיזם", אין וועלכען ער שרייבט צוו. אנד.:

נישט צום ערשטען מאל געשעהט עס, אז די יודען אין דייטשלאנד מוזען ליידען. דאס מיטעל-אלטער האט זיי אנגעטון די ערגסטע צרות. ווי היינט דער גרויסער געלעהרטער איינשטיין, אזוי האבען אמאל אויפגעהויבען זייער שטימע משה מענדעלסאן און קאנט צו פראטעסטירען געגען די גרויל-מעשים. אנרופענדיג די דאזיגע נעמען, ווער דערמאנט זיך נישט די ערהאבענע ווערטער וועגען „דעם מאראלישען געזעץ אין מיר" און „דעם אויסגעשטערנטען הימעל איבער מיר".

דאס. וואס געשעהט היינט די יודען אין דייט-שלאנד, קען בעצייכענט ווערען בלויז אלס פערלעט-צונג פון דעם מאראלישען געזעץ. עס מוז אלץ געט-טאן ווערען, דאס עס זאלען נישט איבערהויפט אויפ-וואכען די ראסען- און קלאסען-פאראורטיילען,

איך זעה א ווידער-אויפלעבונג פון אלע עלע-מענטארע קרעפטען אין אלדייטשום און רוף צו פערטיידיגונג די אלע, וועלכע האבען נאך א פאציפיסטיש און מענשליך געוויסען.

ווייל מיר פיהלען מענשליך, ווייל מיר זענען דעמאקראטען, ווייל מיר בלייבען פראנצויזען, קענען און מוזען מיר אויפשרייבען אויף אונזער פאן דאס רעכט געגן אלע פארמען פון דער ברוטאלער געוואלט.

פראנצויזישער גערעכטיגקייטס-זין, פראנצוי-זישע הומאניטעט פערקערפערען זיך שוין אין טראק-טאט וועגען „דער טאלעראנץ", פון וואלטער און פונקט אזוי אין דעם „גייסט פון די געזעצען" פון מאנטעסקיע, וועלכער האט אויפגעהויבען זיין גע-וואלטיגע שטים געגען די פארטוגעזישע אויטא-דאפעס און יודען-רדיפות.

עס איז געווען די גרויסע פראנצויזישע טאט, וועלכע האט אויך די יודען געבראכט די גרעסטע ברכה, דער דעקרעט פון דער קאנסטיטואירענדער נאציאנאל - פערזאמלונג פון 27-טען סעפטעמבער 1791, וואס האט אפגעשאפט אלע דיסקרימינירענדע בעשטימונגען געגען די יודען. דאס איז דער געדאנק פון רעכט און בלויז דעם דאזיגען געדאנק געהערט די צוקונפט, די אייביגקייט. איך דערמאהן מיך מיינע בעזוכען פון פאר'ן קריג. אין עלזאס, בעת וועלכען איך פלעג מיך אפט בעגעגענען מיט יודען. איך האב איינעם פון זיי געפרעגט: „איהר האט דאך ליב פראנקרייך". ער האט געענטפערט: „מיר האבען שטענדיג ליב פראנקרייך. פראנקרייך האט אונז תמיד געשיצט. זי איז זיך מיט אונז שטענדיג בע-גאנגען אזוי ווי מיט אלע איהרע זין".

לאמיר דאך געדענקען, אז שוין די טאלעראנץ איז אנבארבארישע אנגעלעגענהייט. קען מען דען בעהויפטען, אז מען דארף ערשט נאך טאלערירען דאס איינפאכסטע מענשען-רעכט צו אטעמען און צו זיין פריי?

לאמיר דעריבער העלפען אלע קרבנות, וועלכע זיי זאלען נישט זיין, און לאמיר מיט'ן גאנצען הארץ ארבייטען אויף דער אויפוועקונג פון וועלט-געוויסען, וואס איז פארלויפיג בלויז א האפנונג, וועט אבער דאך נאך ווערען א טאט-זאך.

דייטשע נאציס איז ארץ-ישראל

ירושלים, (י.ט.א.) פון חיפה ווערט מיט-געטיילט: דא האט א שטארקע אויפרעגונג ארויס-גערופען צווישען דער יודישער בעפעלקערונג א נאצי-דעמאנסטראציע אין א דייטשע קאלאניע, וואס איז פארגעקומען ביי דער געלעגענהייט פון פייערען דעם גרינדונגס-יובילעאום פון דער רעלי-גיעזער טעמפלערען-זידלונג אין ארץ-ישראל. אין דער דעמאנסטראציע האבען זיך בעטייליגט אנ'ערך הונדערט דייטשען, בראש פון דער דעמאנסטראציע איז געטראגען געווארען א האקענקרייץ-פאהן נעבען א שווארץ-ווייס-רויט-פאהן. זינגענדיג נאצי-לידער האבען די דעמאנסטראנטען דורכמארשירט די דייטשע קאלאניע, פערבייגעגאנגען דעם אמט פון דיסטריקט-קאמיסאר און דערגאנגען אין מילי-טערישען שריט ביז דעם דייטשען ספארט-פלאץ.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבן

נייער פאלקסבלאט

מאנטאג
19
כה
סיון תרצ"ג
יוני
זון-אויפגאנג 3.14
זון-אונטערגאנג 7.59

וועגן א הלוואה פון ארבייטס-פאנד אויף קהלה-אינוועסטיציעס

נעכטיגע זיצונג פון דער קהלה-פערוואלטונג

ביים אנהויב פון נעכטיגער זיצונג פון דער קהלה-פערוואלטונג האט דאזאר רוס אנגעפרעגט צי ס'זענען דעם פרעזעס בעקאנט די פאקטען, אז פערשידענע פערזאנען קומען אויפ'ן בית-עולם אהן היטלען, וואס איז אין סתירה צו דער יודישער רעליגיע, און וואס טראכט דער פרעזעס וועגען דעם צו טון.

פרעזעס מינצבערג האט געענטפערט, אז מ'וועט זיך אינטערעסירען מיט דעם ענין, ווי געהעריג אויף דעם רעאגירען און וועט געבען א געוויען ענטפער אויף דער נאהענטסטער זיצונג פון דער קהלה-פערוואלטונג.

דאזאר רוס פרעגט ווייטער, וואס ס'איז מיט'ן קהלה-בודזשעט אויפ'ן יאהר 1933, וועלכער איז נאך נישט בעשטעטיגט דורך דער מאכט.

פרעזעס מינצבערג האט געענטפערט, אז די וואיעוואדזטווע האט פערלאנגט דעם בילאנס פאר'ן יאהר 1932, די קהלה-קאנצעלאריע וועט דעם מאטעריאל איבערשיקען צו דער אויפזיכטס-מאכט.

אויף דער פראגע פון דאזאר פליוואצקי פון דער פאריגער זיצונג וועגען דער מקוה אויף זאכאדניא גאס ענטפערט פרעזעס מינצבערג, אז לויט דעם פסק פון דער דין-תורה וואס די קהלה-פערוואלטונג האט געהאט מיט דעם פאכטער פון דער מקוה ה' זילבערשטיין, דארף דער לעצטער צאהלען דירה-געלד אויפ'ן יסוד פון 1800 רובעל יעהרליך. וועגען דעם ענטשטעהט ענטוויקעלט זיך א דיסקוסיע, אין רעזולטאט פון וועלכער ס'איז בעשלאסען געווארען פאלגענדעס:

בעהמענדיג אין אכט, אז דער ראבינאט איז ארייננעפיהרט געווארען בשעתו אין א טעות צוליב וואס די עקספערטען האבען פאלש אפגעשאצט דעם רעמאנט, וועלכען זילבערשטיין האט אדורכגעפיהרט אין דער מקוה, זאל מען זיך ווענדען צום ראבינאט, אז ער זאל נאכאמאל בעטראכטען די דין-תורה.

ס'ווערט ווייטער גענומען צו קענטניש דער קאמוניקאט פון דער סטאראסטווע, אז מאקסימיליאן יוזעף לאנדוי-לאנדאווסקי איז ארויסגעטרעטען פון יודישען גלויבען.

ס'ווערט אויך אדורכגעלייענט דער קאמוניקאט פון דער וואיעוואדזטווע וועלכער אינטערפרעטירט דעם פאר. 5 פון וואהל-רעגולאמין פון די קהלות. לויט דער דאזיגער אינטערפרעטאציע האבען פערזאנען, וועלכע ווערען איינגעצאגען אויסגעהאלטען פון געזעלשאפטליכע אינסטיטוציעס נישט קיין וואהל-רעכט צו די קהלות, דאגעגען האבען די וואהל-רעכט, וועלכע נעהמען איינמאליגע אונטערשטיצונגען פון פערשידענע געזעלשאפטליכע פאנדען.

די קהלה-פערוואלטונג האט דאן בעשלאסען צו געבען א סובסידיע פון 500 זלאטיס אויף זומער-קאלאניעס, וואס ווערען איינגעארדנעט דורך די „בנות אגודת ישראל".

ס'ווערט דאן געלייענט די ווענדונג פון יודישען ווירטשאפטליכען קאמיטעט אין ווארשא, וועלכער פרעגט אן די לאדזשער קהלה-פערוואלטונג, צי זי האט נישט בדעה אדורכצופיהרען וועלכע ס'איז אינוועסטיציעס און אזויארום בעשעפטיגען א געוויסע צאהל יודישע ארבייטער און בעלי-מלאכות. דער ווירטשאפטליכער קאמיטעט וועט זיך בעמיהען אויף די דאזיגע אינוועסטיציעס קריגען א הלוואה פון ארבייטס-פאנד, וועלכער איז צו דעם צוועק געשאפען געווארען.

ס'ווערען בעשלאסען זיך צו פעראינטערעסירען מיט דעם ענין און אנצייכענען א גאנצע רייהע אינוועסטיציעס ווי: בויען אן אייגענעם בנין פאר דער קהלה, אינוועסטיציעס אין זויגלינגס-היים, בית-המדרש און אנדערע.

די פערוואלטונג האט אפגעווארפען די ווענדונג פון פערבאנד פון רבנים מיט הפכער בילדונג וועגען א סובסידיע. נאכדעם ווי ס'ווערען ערלעדיגט נאך עטליכע קלענערע ענינים ווערט די זיצונג געשלאסען.

מילך וועט מען קענען פערקויפען נאר אין פערמאכטע פלעשלעך און בלעכען

נייע פעראָרדנונג פון מיניסטעריום

אין צענטראלען קליינהענדלער-פעראיין, פאמארסקא 15, זענען די וואך אויף די וועכענטליכע שמועסען, בעריהרט געווארען פאלגענדע פראגען:

אין מיניסטעריום-דאט איז אויסגעארבייט געווארען א פראיעקט פון א פעראָרדנונג וועגען בעצייכענען די וואג, קוואליטעט און ארט פון אויסארבייטען ליכט אויפ'ן סמך פון איסטאוו וועגען בעקעמפען די קאנקורענץ.

פאר. 1) ליכט פון סטעארין און פאראפין, וועלכע ווערען פערקויפט אין פעקלעך, מוזען זיין געצייכענט, סימוז זיין אויפגעשריבען, וואס פאר א ליכט דאס זענען (סטעארין, פאראפין) די וואג פון דאס ארט פון וואנען זיי שטאמען.

פאר. 2) די וואג ברוטא פון די פעקלעך ליכט, מוז זיין 500 גר. אדער 250 גר.

פאר. 3) די נעטא-וואג פון ליכט מוז זיין 470 גר. אדער 230 גר.

פאר. 4) צוליב פערשידענע סיבות, קען נישט פעהלען צו דער וואג מעהר ווי 10 גר. ביי פעקלעך פון 500 גר. — 5 גר. ביי פעקלעך פון 250 גר. און דאס נאר אין אויסנאמס-פאלען.

פאר. 5) די וואג נעטא און אויך ברוטא מוזען זיין אויפגעגעבען אויף די אויסערליכע זייט פון פעקעל. ס'מוז זיך אויך געפינען די פירמע.

פאר. 6) פאר סטעארין-ליכט „עקסטרא פרימא" קענען פערקויפט ווערען ליכט, וואס בעזיצען 90 פראצענט ריינע סטעארין. פאר „סטעארין-פרימא" ליכט, וואס בעזיצען 45 פראצ. סטעארין און 45 פראצ. פאראפין.

פאר. 7) פאר עובר זיין די פעראָרדנונג דראהט א שטראף פערזאנעזעצט אין פאר. 7 פ. 2 פון אויבענדערמאהנטען אוסטאוו, וועגען ליכטווע.

דער פראיעקט איז איבערגעשיקט געווארען דער פערוואלטונג, וועלכע וועט אויסארבייטען א געוויסעם מעמאריאל צו דער האנדעלס-קאמער.

ווייטער איז בעריהרט געווארען די פראגע פון דער נייער פעראָרדנונג וועגען מילך און נאביאל-פערקויף, וועלכער געהט אריין אין קראפט שוין דעם 24 ד. ח. די פעראָרדנונג זעהט פאר, אז יעדער ארט ארטיקעל מוז זיין געצייכענט און פאר ארייגפיהרען אין טעות דעם קאנסומענט דראהט א הארבע שטראף.

מילך טאר מען נישט פערקויפען גלייך פון באנקעס. מילך מעג מען נאר פערקויפען פעסט אין פערמאכטע פלעשלעך און בלעכען, אויף וועלכע ס'מוז זיך געפינען די צאהל ליטער און פראצענט פעטיגקייט.

אויף פלעצער און מערק קען מען פערקויפען מילך נאר פון ספעציעלע צו דעם צוועק געבויטע וועגעלעך מיט קעסלען פערזעהען מיט קראנען. אויך פוטער און קעז, וועלען נאר קענען פערקויפט ווערען אין פאקונג.

אלע ארט געוועלבער. שטובען און ערטער וואו ס'איז ביז יעצט פערקויפט געווארען מילך מוזען זיין איינגעארדנעט ספעציעל לויט די פארשריפטען.

די פעראָרדנונג שטעלט ספעציעל צופרידען די גרויסע גוט-בעזיצער, וועלכע זענען ארגאניזירט אין ספעציעלע ארגאניזאציעס.

די פעראָרדנונג האט ארויסגערופען צווישען די קליינהענדלער א שטארקע פעראינטערעסירונג און אין צוזאמענהאנג דערמיט קומען פאר אין צענטראלען קליינהענדלער-פעראיין פאמארסקא 15 זיצונגען. קאנפערענצען אין פעריזאמלונגען פון די קוה-בעזיצער, נאביאל-הענדלער, קאלאניאל-הענדלער און אנדערע סעקציעס, בכדי אנצונעהמען געהעריגע שריט.

געשאפען א קאנסומענטען-ליגע

די ארגאניזאציע ציילט שוין 75,000 מיטגלידער

(2) לעצטענס איז בעשטעטיגט געווארען דער סטאטוט פון א נייער ארגאניזאציע — די ערסטע אין פוילען — וואס איז פערבונדען מיט לאדז, מיט דער טעטיגקייט אין די גרעניצען פון דער לאדזער וואיעוואדזטווע.

די ליגע איז ענטשטאנען א דאנק דער איניציאטיוו פון די פערוואלטונגען פון עטליכע לאדזער ארגאניזאציעס און פעראיינען.

אין משך פון א קורצער צייט האבען זיך אין דער ליגע אנגעשלאסען: דער לאדזער קרייז-ראט פון „זופו", אינוואלידען-פערבאנד, פעראיין פון סוחרים-דעטאליסטען, פעראיין פון אינהאבער פון אפטייק-סקלאדען, פערבאנד פון פוילישע סוחרים און אינדוסטריעלער, און נעכטען האט אויך אנגעמעלדען זיין אקצעס דער יודישער האנדווערקער-פערבאנד פון דער לאדזער וואיעוואדזטווע.

צו דער ליגע געהערען אויך די ארבייטער-פעראיינען, וואס זענען ארגאניזירט אין א. ק. ז. ז.

דער ציל און די הויפט-אויפגאבע פון דער ליגע איז — שוץ פון דעם קאנסומענטס אינטערעסען דורכ'ן רעגולירען די מארק-פרייזען בדרך'ן מיטהעלפען ביים פעסטשטעלען די פרייזען, דורך רעווידירען די פרייזען, וואס ווערען פעסטגעשטעלט דורך קארטעלען, קאמף מיט קארטעלען. די צוגרייטונג און דאס פארסירען געזעץ-ענדערונגען בנוגע פערקויפס-פרינציפען, וואס זענען שעדליך פאר'ן קאנסומענט, קאמף מיט'ן פעלשען שפייז-ארטיקלען, קאמף מיט'ן יקרות אויף ארטיקלען און איינארדנונגען פון עפענטליכען געברויך. גאז, עלעקטריע א. א. וו.) און לסוף — יורידישע הילף פאר'ן קאנסומענט.

אין דער דערוויילינער פערוואלטונג פון דער ליגע, וועלכע גרופירט שוין הככר 75,000 מיטגלידער, גייען אריין: ד"ר אינזש. טשעסלאח זילבערצווייג, אלס פרעזעס; דיר. טאמאש וואשילעווסקי און ד"ר אלבערט טהאן — וויצע-פרעזעסען: אינזש. טארעאוש קאוואלסקי און מאגיסטער אלפרעד דאנציגער — סעקרעטארען א. א.

צו דער פערוואלטונג פון דער ניי-געבילדעטער ליגע קומען אן, פון אלע עקען לאנד אנפראגען וועגען דעם מהות פון איהר טעטיגקייט.

טעאטער „סקאלא"
שרודמיעסקא 15
טעל. 232-33

היינט, מאנטאג, 9 אוו. לעצטע פאפולערע פארשטעלונג
פרייזען פון 60 גר. ביז 2.20
וועלען די גרויסע אמעריקאנער סטאר-קינסטלער

לוסי און מישא גערמאן
שפילען די גרויסע אמעריקאנער טעאטער-סענסאציע
„מאמע און שוויגער"
פון קאלמאנאוויטש. מוזיק: פ. לאסקאווסקי.
רעזשי: מישא גערמאן. טעכנ. לייטונג: ק. גוטמאן.

אכטונג! אלע גרייטען זיך צו דער ספעציעלער פארשטעלונג פאר לוסי גערמאן נאר 1 מאל אין איר קרוין-ראל
„די אייביגע מאמע"

Dr. med. H.LUBICZ
ספעצ. פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקה.
צעגעלניאנא 7, טע. 141 32.
נעהמט אן פון 8–10 פריה, פון 12–2 נאכמ. און פון 5–8 אווענד, זונטאג פון 9-11 ביי טאג.

פאבאר פון יאהרגאנג 1912

היינט, מאנטאג, דעם 19-טען דעם חודש דארפען זיך שטעלען פאר דער קאמיסיע נומער 1 (אל. קאשטשושקי 21) די פאבאראווצעס פון יאהרגאנג 1912, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 11-טען קאמיסאריאט מיט די אותיות:

פון A ביז G

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומער 2 (אגראדאווא 34) דארפען זיך שטעלען די פאבאראוועצעס פון יאהרגאנג 1912, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 14 פאליציי-קאמיסאריאט

D E G H Ch I J

מארגען, דינסטאג, ד. 20-טען ד. ח. דארפען זיך שטעלען פאר דער קאמיסיע נומער 1 (אל. קאשטשושקי 21) די פאבאראווצעס פון יאהרגאנג 1912, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 11-טען קאמיסאריאט מיט די אותיות:

J Ł M N

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומער 2 (אגראדאווא 34) די פאבאראווצעס פון יאהרגאנג 1912, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 14 פאליציי-קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נאמען אויף די אותיות:

K L Ł

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט בייגאכט דיזשורירען: א. פאטאש (פלאץ קאשטשעלני 10) א כארעמוא (פאמארסקא 12), ע. מילער (פיעטריקאווער 46), מ. עפשטיין (פעטריקאווער 225) ז. גארטשיצקי (פשעיאזד 59), פ. אנטאניעוויטש (פאביאניצער 50).

בעשטראפט שמוגלער

פאטראנצען, ראדזינקעס און טאבאק

(2) די דריי איינוואוינער פון דארף וויגילדאווא, וויעלונער פאוויאט, דער 22-יעהריגער וולאדיסלאוו פאטיק, דער 22-יעהריגער יוזעף קלימאן און דער 22-יעהריגער וולאדיסלאוו וואלני, אלע ארבייטסלאזע, זענען געשטאנען פאר'ן געריכט פאר שמוגלען פון דייטשלאנד פאמעראנצען, ראדזינקעס און טאבאק.

דאס געריכט האט ארויסגעטראגען א מילדען אורטייל, נעהמענדיג אין אכט די ארבייטסלאזיגקייט, אז יעדער איינער זאל בעצאהלען שטראף צו 3,856 זל. מיט 50 גר. אדער צו זיצען צו 193 טאג אין ארעסט.

א טישעל — א גנב

איטליכע קאניונקטור קאן אויסגענוצט ווערען

(2) למשך — א רעגען.

האט זיך נעכטען פאר מיטאג בעת'ן רעגען געמאכט א געטומעל פון מענשען אינ'ם טויער אויף זגערזשער 58.

מ'איז געשטאנען און געשמועסט וועגען אזעלכע „פרייליכע און אנגענעמע זאכען", ווי גנבים, קדחת וכדומה, און — פלוצים האט איינער אראפ געלאזט (נ. מיצקעוויטשא 7) געמאכט א יעלה...

וואס איז — דער פראכטסאנעלער קעשענע-גנב 20-יעהריגער חיים טישעל (זגערזשער 58) האט געוואלט סעקוועסטרירען זיין געלד, און ארויס געקוקט איהם די האנד אין טאש.

מ'האט דאס טישעלע דערווייל אפגעשטעלט אין ארעסט.

א ברייטע נאטור

יאזדא, ניעך מי האשטויע — געפאהרען זאל זיין!

(2) דער מענש מיט דער ברייטער נאטור איז איינער הענריק זאבאלסקי (ראקיטשינער 10).

והא ראיה: נעכטען האט ער זיך ארייגעזעצט אין א טאקסובקע און געהייסען אומפיהרען זיך איבער דער שטאט, און דערנאך אפפיהרען א היים.

פאר'ן הויז, אויף ראקיטשינער 10, האט דער ציילער אויסגעקלאפט 14 גילדען מיט 60 גראשען — נו?

האט זאבאלסקי געענטפערט: — נו-נו... איך האב קיין געלד נישט...

האט מען דעם פעריזאן אפגעפיהרט אין קאמיסאריאט.

די מעשה איז דא דערציילט געווארען לטובת די — מ'זאל וויסען, אז עס האבען זיך באה נישט אויסגעלאזט אויף דער וועלט קיין מענשען מיט ברייטע נאטורען, און — הענט.

ייִדען! נאר 2 טעג זענען פערבליבען אויף אויסצוקויפען דעם שקל, קויפט אויס דעם שקל!

פערזוימט נישט דעם טערמין, כדי איהר זאלט נישט פערלירען די מעגליכקייט צו בעטייליגען זיך אין די וואלען צום ציוניסטישען קאנגרעס.

Już najwyższy czas zamawiać bilety na letnie wycieczki morskie
LINJI GDYNIA-AMERYKA
3 lipca — Na Fjordy Norwegji
21 lipca — Do Kopenhagi
22 lipca — Do Anglji i Holandji
29 lipca — Do Francji i Belgji
4 sierp. — Wokół Wiel. Brytanji
15 sierp. — Do Sztokholmu
21 sierp. — Do Anglji i Belgji
Ceny od 100 złotych
INFORMACJE I SPRZEDAŻ BILETÓW w BIURACH LINJI GDYNIA-AMERYKA:
w WARSZAWIE, ul. MARSZAŁKOWSKA 116
w GDYNI, ul. WASZYNGTONA
w ...OWIE, ul. NA BŁONIE 2
w KRAKOWIE, ul. LUBICZ 3
w RZESZOWIE, ul. GROTTGERA 1004
BEZ PASZPORTÓW ZAGRANICZNYCH I WIZ

דער זיידע עקסמיסירט זיין אייניקעל שבת-צו-נאכט נאך הבדלה

א נייע אוואנטורע אויף פולנאצנא-גאס

פערגאנגענעם שבת צו נאכט איז געווען פריצהליך אויף דער פולנאצנא גאס.

באלד נאך הבדלה, איז דער עולם זיך צוזאמענגעלאפען פאר'ן הויז נומער 22, וואו דער אלטער יידע ה' שארפהארק האט מיט „כח" געוואלט ארויסווארפען זיין אייניקעל פון דער דירה.

די מעשה איז אזוי געווען:

ה' שארפהארק'ס אן אייניקעל איז עקסמיסירט געווארען פון זיין-וואוינונג, וואו ער האט געוואוינט. דערוויסענדיג זיך, אז אין זיידעס הויז, אויף פולנאצנא 22, איז לעדיג געווארען א שטיבעל, וואו ס'האט געוואוינט דער סטרוזש, איז ער שבת צו נאכט נאך הבדלה פארפאהרען מיט די זאכען, און בשתיקה זיך אריינגעקליבען אין סטרוזשס שטיבעל.

דער אלטיטשקער זיידע ר' שארפהארק, דערוויסענדיג זיך פון דעם „סקאנדאל", איז ארויס אין בלויזען קאפעל און אין דער אטלאסענער קאפאטע און גענומען ארויסשייגעצן דעם אייניקעל און נישט לאנג געטראכט, האט ער זיך אנגעטון א כח, און מיט דער הילף פון עטליכע בעהעלפערס זיך גענומען דעם אייניקעלס מעבעל צוריק ארויסצוווארפען. — — —

אנדערע האבען זיך אנגענומען פאר'ן אייניקעל, און די זאכען נישט געלאזט ריהרען פון ארט, אזוי אז ס'איז געקומען צו אן אוואנטורע, און דער שפיץ איז געווען, ס'איז אנגעקומען פאליציי, און צוזאמענגעשטעלט א פראטאקאל.

די מעשה פון זיידען מיט'ן אייניקעל געהט איצט אויף דער פולנאצנא גאס פון מויל צו מויל.

דער רעגען האט שטארק געשטערט

די נעכטיגע פראצעסיעס, מאניפעסטאציעס און דעמאנסטראציעס

(2) אין צוזאמענהאנג מיט די איינגעשטעלטע גוטע וועטערען, זענען אויף נעכטען געווען בעשטימט פערשידענע געלעגענהייטס-אויספלוגען, מאניפעסטאציעס, פראצעסיעס א. א. וו.

דער וועטער האט זיך אבער, ווי אויף צו להכעיס פערקאפריזט, און דער רעגען האט א סך קאליע געמאכט אין דער פייערליכער שטימונגען פון די מאסען-אימפרעזעס אין דער שטאט.

אזוי האבען זיך, בעמזום אויפלייזען אייניגע רעליגיעזע פראצעסיעס, וואס זענען איינגעארדענט געווארען אין שייכות מיט „באזשע טשיאלא".

אזוי זענען אויך געשטערט געווארען די פייערלעכע מאניפעסטאציעס, און ווייטערע פערמאסטונגען אין שייכות מיט'ן נאציאנאלען פייערלעכער צוזאמענפאהר א. א. וו.

דריי פארטייען 11 איז ווידער אוועק א דעמאנסטראציע פון'ם לאקאל פון די געוו. פאליטישע אריעסטאנטען (קאפערניקא 45) אויף די קברים פון די פרייהייטס-קעמפער פון 1905—1908, אויף קאנסטאנטינער פאלעשיטער.

דארט, אויפ'ן ארט זענען געהאלטען געווארען פייערליכע רעדעס, געשפילט געווארען ארבייטער-לידער, געלעגט געווארען קרענץ, און אינ'ם דענקמאל האט מען איינגעמויערט דריי מעשענע געדענק-טאוולען מיט אויסגעקריצטע 66 נעמען פון די אומגעקומענע פרייהייטס-העלדען, צווישען וועלכע עס געפינט זיך אויך איין ייד, אין פראשאסלאווצעי און עטליכע עוואנגעליקער.

די דאזיגע פייערליכקייט האט, טראץ דעם רעגען, געטראגען א דערהויבענעם כאראקטער.

געוואלט נעהמען אסעקוראציע האט ער אונטערגעצינדען זיין ווירטשאפט

(2) אין דארף קאמיען, קאלישער פאוויאט, איז אויסגעבראכען א שרפה אין דער ווירטשאפט פון א געוויסען יאן קאלאטשינסקי.

ווי עס האט זיך ארויסגעוויזען, איז די שרפה ענטשטאנען דורך אן אונטערצינדונג פון אייגענטימער פון דער ווירטשאפט, וועלענדיג אזוי ארויס אפנעהמען די אסעקוראציע.

דער ענין איז איבערגעגעבען צו דער פראקוראטור.

נייער לייטער פון דער האנדווערקער-באנק

ווי מיר דערוויסען זיך, איז אלס לייטער פון דער האנדווערקער-באנק (פאלודניאווא 1) אנגאזשירט געווארען דער בעקאנטער פאכמאן אין באנק וועזען דיר. פאוסט.

א געשלעג צוליב קאנקורענץ

(2) נעכטען איז אויף יוליוש 36 אויסגעבראכען א סכסוך צוליב קאנקורענץ צווישען די אייגענטימער פון די מאנגלען, דעם 68-יעהריגען סטעפאן שרעפנער און די 38-יעהריגע פרוי יוזעפא כאוינאצקא; ביידע האבען זיך נישט געשאנעוועט, אזוי אז פאנאטאוויע האט געמוזט איינטערווענירען און ערטיילען הילף.

לעטניקעס, בעווארענט זיך

גנבים טשאטשעווען אויף אייערע וואוינונגען.

(2) די דאטשעס לאזען זיך שוין פיהלען...

עס האבען זיך שוין אנגעהויבען מעלדען אין די קאמיסאריאטען דאטשניקעס — קרבנות פון די גנבים, וואס מאכען „לופטיגער" זייערע וואוינונגען, בעת זיי אליין פאהרען ארויס אויף א שבת אדער א זונטאג לופטערן זיך אביסעל אין די גרינע פעלדער און וועלדער.

היינט — בלימעל-טאג פון „מחזיקי חולים"

היינט מאנטאג, דעם 19 ד. מ. ארדענט אין דער פעראיין „מחזיקי חולים" א בלימעל-טאג.

עס איז ווינשענסווערט דאס די לאדזשער יודישע בעפעלקערונג זאל אונטערשטיצען די דאזיגע וויכטיגע אינסטיטוציע.

פארק „העלענאוו"

היינט, מאנטאג, דעם 19 יוני ד. י. 8.30 אווענד

אונגעוועהנליכע סענסאציע

איינציגער אויפטריט

פון אונפערגלייכליכען ארטיסט אין זיין רעפערטואר אין שעהנע אריגינעלע קאסטיומען

WIKTOR CHENKIN

— אין פראגראם: —

נייע לידער פון א קלאון. נייע ציגיינער-לידער. בילע יודיש-חסידישע לידער, נייע לידער פון Beranger, נייע קאווקאזער לידער (קינטא), נייע פוילישע, אוקראינישע לידער א. א.

עס נעהמט אנטייל דער לאדזשער פילהארמאנישער ארקעסטער אונטער דער דיר. פון טעאדאר רידער.

אלע זיץ-פלעצער צו 2.20 זל. — איינטריטס-קארטען 1.09 זל.

בילעטען שוין צו בעקומען אין רייזע-ביורא "Orbis„ פיעטריקאווער 69 זאווי ביי דער קאסע פון פארק „העלענאוו".

דער רוח פון קערפער

סענסאציאנעל-עראטישער ראמאן

26)

אין פיער'ס רייך האט זיך דערפיהלט אומרוהיגקייט.

דאס איז נישט געווען קיין סימן שרעק, נאר די געפיהלען זיינע האבען זיך אזוי פערשארפט, דאס מען האט זיך געקאנט משער זיין, אז ער האט בעקומען עפעס א חשד.

דאס האט אויך סעווערינא דערפיהלט, און איהר נשמה איז איבערגעפולט געווארען מיט אימה.

צום גליק האט זיך דער אינטערוויו געענדיגט.

— וועסט ארבייטען? — האט זי א פרעג געטון.

— יא, די וועסט קומען צו מיר? — האט פיער ארויס א פרעג געטון.

סעווערינא האט איבגאנצען פערגעסען, אז געוועהנליך, איז די פאלען, ווען ער זעצט זיך שרייבען אן ארטיקעל, גייט זי אריין מיט איהם צוזאמען אין קאבינעט, און פערשפעט זיך אין לייענען, וואררטענדיג ביז ער וועט האבען געענדיגט זיין ארבייט.

אזוי פלעגט זי עס מאכען פון יענעם געדענקליכען פריהמארגען, ווען זי האט ביי זיך בעשלאסען, אז אלע איהרע טאטען דארפען זיין געווענדעט למובת פיער'ן.

דאס דערמאהנען זיך אין יענעם פריהמארגען, האט איז געווען פול מיט אזעלכע הערליכע כוונות, איז פאר סעווערינא'ן געווען בירערשלאגענד און אומדערטרעגליך. זי האט אבער נישט געהאט קיין דרייסטקייט צו מודה זיין זיך אין דעם פאר פיער'ן.

ווי באר זי האט זיך אוועקגעזעצט אין קאבינעט אויפ'ן פאטעל, איז איהר קלאר געווארען, אז איטליכער אויסרייד וואס וואלט געקאנט זיין א מערקענטפערונג פאר דער נויטיגקייט צו בלייבען אליין מיט זיך, וואלט געווען אן ענטליכער און בעסער, ווי אטא די פאלשע אויפמערקזאמקייט אין בעצוג צו איהם.

די ריינע אטמאספער פון זיין ארבייטס-צימער, די אידעלע שפראך פון די ביכער, דער קלאהרער, ליכטיגער שיין, וואס איז געגאנגען פון דער לאמפ, די געשטאלט פון פיער'ן, די מעהר ערנסטע, ווי געוועהנליך — ווי האט עס בשכנות פון דעם אלץ געקאנט זיין, אז זעהעלישען און בילדער פון דער ווילדען נאכט זאלען דא קאנען מיטוואוינען?

די יסורים, וואס סעווערינא האט געהאט זענען געווען אזעלכע שטארקע, אז זי האט נישט בעמערקט די בליקען, וואס דער מאן איהרער האט געווארפען אויף איהר פון ציים צו צייט.

פלוצים האט זי דערהערט, ווי ער האט זיך א הויב אויף געטון פון ארט.

זי האט דערשראקען ארונטערגעלאזט דעם בליק אויפ'ן בוך און איז בלאס געווארען.

דאס בוך איז געווען איבערגעקעהרט מיט אויבען אויף אונטען, און ביי איהר איז נישט געווען קיין צייט צו איבערדרייען עס.

פיער האט זיך געמאכט כלומרשט, אז ער בעמערקט עס נישט, און מיט איין בעוועגונג האט ער בטל געמאכט דעם ערשטען פרוב פון סעווערינא'ן צו פערענטפערן זיך מיט עפעס.

ער האט געזאגט:

— איך זעה איין, אז די וואלסט זיך בעסער געוואלט בלייבען אליין... ס'וועט זיין בעסער, אז די וועסט גיין שלאפען.

ער האט זיך באה קיינמאל נישט געוואנדען צו סעווערינא'ן מיט אזא בעפעהלערישען טאן.

זי האט איהם געפאלגט מיט א מין שרעקעדיגער הכנעה.

פיער האט איבערגעוואַרט א ווילע — כדי צו בערוהיגען זיך און זיין שטימע — און ער האט א פרעג געטון:

— וואס-זשע, דאס איז א סיבה דערצו, אז די זאלסט מיך נישט א קוש טון ביים געזעגענען זיך און צווינשען מיר א גוטע נאכט?

די דאזיגע ווערטער האבען סעווערינא'ן איבגאנצען דערשלאגען.

עס האט זיך איהר פערשטעלט זיך, געוואלט שטעהן איהם אויף א וואסער-נישט-איז אופן צו איבערצייגען זיך, צי איז זי איינגעשלאפען אדער ניין. אבער איצט האט ער זיך אליין פון דעם אפגעזאגט.

הייסט עס, אז ער האט זיך משער געווען — און עס קאן אויך געמאלט זיין. אז ער האט שוין געוואוסט דעם אמת...

זי האט זיך ארונטערגעלאזט אויף איהר בעט, און זיך בעמיהט צו דערשטיקען אין די קישענס איהר יאמערליך געוויין.

זי האט מתפלל געווען צו איהר גורל, און איהר תפילה איז געווען אזוי הייס און גרויס, ווי איהר פערצווייפלונג: אָ, נאר אט דאס מאל, דאס איצטיגע מאל אויסמיידען דעם גורל, פערבעהאלטען איהר חרפה, און דאן וועלען איהרע וואהנזיניגע איבערלעבונגען, איהרע אלע משוגענע טאטען אויף שטענדיג אוועק אין דער פערגאנגענהייט, און זיך שוין מעהר קיינמאל נישט איבער'חזרן.

איהר בעשלוס איז געווען אזוי שטארק, אז ער האט זי אפילו עטוואס בערוהיגט.

זי האט זיך אנגעהויבען אויסצוטון.

לויט דעם נאך, ווי זי האט אויסגעטון די קליידער — האבען איהר ארומגעכאפט ערשרעקונגען וועגען צוויי נאקעטע, איינאנדער צוגעטוליעטע קערפערס.

לכתחילה האט זי געפיהלט א שטארקע הנאה, אבער באלד איז דאס געפיהל פערפינסטערט געווארען א-זי האט אין די צוויי נאקעטע לייבער דערקענט מאטילדא'ן און שארלאטאן.

פאר'ן לייגען זיך, האט סעווערינא איינגענומען א פראשעק צום שלאפען, וועלכען זי פלעגט איבערנעהמען בעת זי איז קראנק געווען...

זי איז איינגעזונקען אין א פעסטען, אבער נישט לאנג-דויערענדען שלאף.

מיט די ערשטע שטראהלען פון טאג האט זי זיך אויפגעכאפט.

דער קאפ האט איהר ווי געטון, עס האט איהר גערוישט אין די אויערען, אלץ האט זיך געוואקעלט, געשאקעלט, ווי בלעטער אונטער א ווינט.

פונקט אין דעם מאמענט, ווען זי האט זיך אנגעשטרענגט צו איבערמעכטיגען די בלייענע, דריקענדיגע שווערקייט, איז אין צימער אריינגעקומען פיער.

זיין אנקומען האט איהר געצוואונגען ברייט צו עפענען די אויגען. אין זיי האט געשוועבט דער גרויל פון פער'משפטקייט.

— סעווערינא, — האט ער געזאגט — אזוי קאן עס ווייטער נישט גיין... איך וויל עס נישט, אז די זאלסט זיך פאר מיר שרעקען.

זי האט געקוקט אויף איהם מיט א פערגליווערטען בליק, און ער האט פארטגעזעצט:

— די ביזט צו עהרליך, אז די זאלסט זיך קאנען פערשטעלען... וואס איז מיט דיר, טייערע? די קאנסט מיר וועגען אלץ דערציילען... גארנישט קאן מיר אזוי וויי-טון, ווי דיין איצטיגער צושטאנד. דיין אויפגערעגטקייט ווערט מיך ראטשוועהן... זאג מיר, קינד, וואס עס לעסטיגט דיך, און איך וועל דיר העלפען... הער נאר, קינד, די זעהסט דאך, איך רעד מיט דיר אזוי רוהיג און ווייך, ווי שטענדיג — און דאך האב איך א גאנצע נאכט געטראכט וועגען דעם... אפשר האסטו ליב עמיצען אנדערש? די האסט מיך קיינמאל נישט געקאנט — איך בין זיכער אין דעם! ליגען!.. ס'איז אומגלויבליך, וואס פאר אונזערע בעציהונגען!.. אבער — אפשר ציהט דיך צו עמיצען אנדערש, די לייד'סט, און...

א שאַרפער, אומבאטירליכער געלעכטער האט געצוואונגען פיער'ן איבערצורייסען זיינע רייד.

(פארטזעצונג קומט)

ספארט-בעוועגונג

הכח — ווידזעוו 1:1 (1:1)

„ווידזעוו“ איז ארויסגעטרעטן אין גאנצן צוזאמענשטעל, „הכח“ אהן קאהאנען. דער רעזול-טאט איז אין דעם פאל א זעהר גינסטיגער פאר „הכח“. ווייל דורך 60 מינוט האט ווידזעוו געהאט א דעצידירענדע איבערמאכט און נאר דורך שווערע ארבייט האט הכח זיך אויסגעקעמפט א נויטיגען פונקט אין דער מייסטערשאפט.

„ווידזעוו“ האט בעוויזען, אז ער געהער צו די שטארקסטע מאנשאפטן אין „א“-קלאס. אלע שפילער האבן געשפילט בעוועגליך, ארבייטסזאם און שנעל, הגם טעכניש נישט ווי אמבעסטען און ס'פעהלט אויך די פרעציזע אויספארטיגונג פון אנגריפס-אקציעס.

„הכח“ האט גוט געשפילט דורך די ערשטע 20 מינוט, דאן האט די יודישע מאנשאפט זיך געמוזט בעגנוגענען מיט ענערגישען פערטיידיגען זיך. דער אנגריף האט מאמענטענווייז פיל בעסער געשפילט ווי „ווידזעוו“, אבער דאס נאר מאמענ-טענווייז, ווייל אין אלגעמיין האט „ווידזעוו“ געהאט פיל מעהר פונ'ם שפילען. ביי אזא לאגע האט ראפאפארט ווידער געהאט די געלעגענהייט ארויסצעווייזען זיין פולווערטיגקייט.

דער מעטש איז געווען אינטערעסאנט דורך דער גאנצער צייט. דעם ערשטען גאל האט געשא-סען פאר „הכח“ דער רעכטער פליגעל יאסקאוויטש' „ווירזעוו“ האט אויסגעגליכט אין דער 25. מינוט דורך ראשינסקי.

ריכטער — ה' אטא זעהר גוט.

ביי דעם דאזיגען מעטש איז בעעהרט גע-ווארען דורך די מאנשאפטען דער יובילאר פון „הכח“ — ה' ציגלער.

טוריסטען — ל.ק.ס. I 0:4 (0:1)

די מאנשאפט פון אוניאן-טורינג האט דעצי-רירט געוואונען דעם מעטש ביי דער רעזערוו פון „ל.ק.ס.“, וועלכע ווייזט ארויס, אין פערגלייך פון פערגאנגענעם יאהר, א זעהר שוואכע פארם.

ל.ט.ס.ג. — ו.ק.ס. 1:4

אנ'איבערראשונג איז געווען דער זיג פון „ל.ט.ס.ג.“ איבער דעם לידער פון דער טאבעלע אין דער מייסטערשאפט פון „א“-קלאס — די מילי-טערישע מאנשאפט „ו.ק.ס.“ צוליב דער דאזיגער מפלה האט „ו.ק.ס.“ פערלוירען דעם אויבענאן אין דער טאבעלע און הענגען דעם ערשטען ארט קעמפען שוין איצט א חוץ „ו.ק.ס.“ אויך די „טוריסטען“ און „ס.ק.ס.“

הכח II — ווידזעוו II 2:2
בר-כוכבא — יארדאן 0:3
נאפשוד — מארגענשטערן 2:3

ציקליסטען-מייסטערשאפטען

אויפ'ן שאסע פאביאניץ — לאסק—וואדלעוו. איז נעכטען פארגעקומען שאסע-מייסטערשאפט אויף 100 קילאמעטער פון סעראיין ליטיך. געזיגט האט לושאק. אנטיילגענומען האבען 18 ציקליסטען, אלע האבען געענדיגט דעם לויף.

* * *

אויף דעמזעלבען וועג איז דאן פארגעקומען דער מייסטערשאפט-לויף אויף 100 קילאמעטער. פון זיעדנאטשאנע און קרושענדער, אין זיעדנא-טשאנע האט געזיגט ארטור שמידט אין 3 שעה 19 מינוט און 46 סעק. און קרושענדער סלאוויאק אין 3 שעה 28 מינוט 56 סעקונדען.

טעניס-מעטש איטאליען — פוילען 0:5

דער טעניס מעטש צווישען איטאליען און פוילען האט זיך טראגיש פערענדיגט פאר אונזער מאנשאפט, די פאליאקען האבען נישט געוואונען קיין איין פערמעסטונג און דער רעזולטאט איז געווען 0:5 פאר איטאליען.

וועלט-מייסטערשאפט אין פוסבאל

צו דער וועלט-מייסטערשאפט אין פוסבאל האבען זיך געמאלדען 32 מלוכות, פון די וויכ-טיגסטע האבען זיך נישט געמאלדען אורוגוואי, ענגלאנד, דענעמארק און שאטלאנד.

היינטיגעס יאהר און אין יאהר 1934 ביז'ן 1 מאי וועלען געשפילט ווערען די עלימינאציע-מעטשען, וועלכע דארפען אויסטיילען 16 בעסטע מאנשאפטען צו די פינאל-מעטשען וואס קומען פאר צווישען 27 מאי און 6 יוני אין רוים.

ביי די עלימינאציע-מעטשען וועט פוילען זיך טרעפען מיט טשעכען.

ליגע-מעטשען אין פוילען

פאגאן — ל.ק.ס. 0:1 (0:0)

אין לעמבערג איז היינט פארגעקומען דער ליגע-מעטש צווישען „פאגאן“ און „ל.ק.ס.“ דעם מעטש האט געוואונען „פאגאן“, שלאגענדיג ל.ק.ס. אין פערהעלטניש 1:0 דעם איינציגען גאל האט געשאסען וואלאנטשיק 7 מינוט פאר'ן סוף פון מעטש.

ריכטער איז געווען ראזענפעלד.

ווארטא — וויסלא 1:2

דער מעטש איז געפיהרט געווארען ביי א שטארקען רעגען. „וויסלא“ האט דעם מעטש גע-וואונען מיט 1:2.

לעגיא — טשארני 0:3 (0:2)

„לעגיא“ איז שוין ארויסגעטרעטען אין אלטען ליגע צוזאמענשטעל אהן די דיסקוואליפיציר-טע נאווראט, צעבולאק און ושעמיאן. „לעגיא“ האט דעם מעטש געוואונען אהן אנשטרענגונג, שלאגענדיג „טשארני“ מיט 3:0 (0:2)

22 פולק — ווארשאוויאנקא 2:2

דער דאזיגער מעטש איז פארגעקומען אין שעדלעץ און איז נישט געווען אינטערעסאנט, דער רעמי-רעזולטאט האט בעפרידיגט ביידע צדדים.

פריינדשאפטס-מעטשען

געדאניא — גארבארניא 1:1

דער מעטש האט געמוזט עטליכע מאל איבערגעריסען ווערען צוליב דעם שטארקען רעגען.

אלגעמיינע פערזאמלונג פון באקס-פערבאנד

אנולירט די פוילישע מאנשאפטס-מייסטערשאפט

נעכטען איז אין פוזען פארגעקומען די אלגעמיינע פערזאמלונג פון פוילישען באקס-פער-באנד, די פערוואלטונג איז געוועהלט געווארען כמעט אין אלטען צוזאמענשטעל מיט דיר. בארא-נאווסקי בראש.

אויפ'ן פארשלאג פון דער לאדזער דעלע-גאציע איז אנולירט געווארען די היי-יעהריגע מאנשאפטס-מייסטערשאפט אין פוילען.

דער פארשלאג צו א ויךירען דעם מייסטער אין דער פליגען-וואג האט נישט בעקומען קיין מעהרהייט.

די גרויסע מאטאציקלען-געיעגען אין קאטאוויץ

אין קאטאוויץ זענען נעכטען פארגעקומען די גרויסע מאטאציקלען-געיעגען פון פוילען, ס'האבען אנטיילגענומען 57 מאטאציקליסטען פון פוי-לען, עסטרייך, טשעכיען א. א.

די ערשטע ערטער אין אלע פיר קאטעגאר-יעס האבען גענומען אויסלענדער טשעכיען און עסטרייך — דעם „גראנד פרי“ האט געוואונען דער עסטרייכער וואלדא.

פרוי ווייס געשלאגען דעם וועלט-רעקארד אין דיסק

###ווארפענדיג 43.40 מעטער

אויפ'ן היינטיגען ספארט-צוזאמענפליה אין לעמבערג, האט פרל. ווייס געווארפען דעם דיסק אויף דעם אונגעהויערן שטח 43,40 מעטער, שלאגענדיג אזוי ארום דעם וועלט-רעקארד.

דאס פראגראם פון „מארגענשטערן“-טורני- און ספארט-פעסט

וועלכער וועט פארקומען שבת, דעם 24 יוני אויפן ספארט-פלאץ העלענאוו

שבת, דעם 24-טען יוני קומט פאר אויפ'ן ספארט-פלאץ „העלענאוו“ דער טורן- און ספארט-פעסט פון „מארגענשטערן“.

חדשים לאנג האבען פערנומען די פארבע-רייטונגען צום פעסט. די אינסטרוקטארען פון „מארגענשטערן“ האבען אוועקגעלעגט פיל מיה און ארבייט, כדי דער אויפטריט פון די 400 „מארגענשטערן“-ספארטלער זאל אויספאלען וואס אימפאזאנטער.

דער פעסט וועט זיך אנהייבען מיט א מארש פון די 400 ספארטלער אין די ספארט-קאסטיומען פון קולטור-ליגע בזשעזשינער 23 איבער פראנ-ציסקאנער, קילינסקיעגא, פאמארסקא ביז „העלע-נאוו“-פלאץ.

אויפ'ן פלאץ וועט פארקומען דער אויפ-מארש פון די טורנער מיט די פעהנער. בעגריסען וועט עהרען-פארזיצער ראטמ. פאזנאנסקי.

אין דער אלגעמיינער פריי-איבונג וועלען זיך בעטייליגען אלע 400 ספארטלער. ווייטער געהען איבונגען אויף מכשירים, מוסטער-איבונגען פון מענער און פרויען, ספארט-טענץ, איבונגען מיט שטורם-פעהנער, איבונגען מיט שטאבען אויף ראווערען אין פולען גאנג. צום ערשטען מאל ווע-לען געוויזען ווערען קראפט-איבונגען מיט בעלקעס. אימפאזאנט וועלען זיין די איבונגען פון די קינדער-גרופען.

דער פינאל וועט זיין א פרעכטיגע ספארט-אילומינאציע. א פאר הונדערט ספארטלער וועלען דורכפיהרען איבונגען מיט עלעקטרישע לעמפלעך.

Dr. R.

Zalcwasser

CHIRURG — כירורג

ציגעל-גאס 19, טעל. 125-17

נעהמט אן פון 1—2 בייטאג און פון 4—7 נאכמ.

היינט און פאלגענדע טעג!

פיקאנטער פילם, געשאפען אויפ'ן גרונד פון מאטיוו

אזא וויליב — אזא נאכט

א. נ.

לעצטע נאכט פון קאוואליר

אין די הויפטראלען:

Lily Damita, Charles Rugless, Gary Grant

אויסערן פראגראם:

קלאנג-צוגאבע און אקטואליטעטען.

אנהייב פון די סעאנסען אין גאנ. טעג 5 נאכמיטאג, שבת און זונטאג 1 בייטאג.

Dr. med.

L. Berman

צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07

ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוואכע-בעהאנד-לונג און סעקסועלע בעראטונג.

אלע ארט אנאליזען.

נעמט אן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9—1 בייטאג

פאר אונעמטעלטע — ב לעטשניצ ע-פרייזען.

אין פאלעסטינא איז געשטאנען דאס וויגעלע פון דער מענשליכער ציוויליזאציע

א רוסישער יוד אין דער פראנצויזישער וויסענשאפטליכער עקספעדיציע ענטדעקט אין פאלעסטינא שפורען פון לעבען מיט 50,000 יאהר צוריק

(א בריף פון ירושלים)

פון ק. באזיאליאנסקי.

פערשידענע ארכעאלאגישע עקספעדיציעס מא-כען איצט אויסגראבונגען אין ארץ ישראל. צווישען די עקספעדיציעס איז פעראן אויך איינע א פראנ-צויזישע. די עקספעדיציע ארבייט אונטער דער אנ-פיהרונג פון בעוואוסטען פראנצויזישען געלעהרטען, וועלכער איז איינציייטיג דער פראנצויזישער וויצע-קאנסול אין ירושלים, ה' נעוויל. אין דער עקספע-דיציע איז אויך פאראן א יוד מיט'ן נאמען שטע-קעליס. און ער שטאמט פון רוסלאנד. דארט איז ער געווען פערשיקט קיין סיביר פאר זיינע ציוניסטישע איבערציייגונגען און מיט גרויס מיה איז געלונגען איהם איבערצופעקלען זיך קיין ארץ ישראל. שטע-קעליס איז זעהר א פעהיגער מענש און האט פאר זיך א גרויסע ארכעאלאגישע קאריערע.

די דערמאהנטע עקספעדיציע גראבט איצט אין הרי יהודה, אכט קילאמעטער ווייט פון בית לחם, אין וואדי קארייטון. אין דעם וואדי האט זיך ענט-דעקט א פערוואקסענע און פערלאזטע הייל מיט'ן נאמען אום קאטאפא. אויף די ווענד פון דער הייל זענען געפונען געווארען פרעסקעס און צייכנונגען פון דער שטיין-תקופה, די צייכנונגען זענען פוי-זיות, וואס האבען זיך אמאל געפונען אין ארץ ישראל: לייבען, טיגערען, ווילדע אקסען און מא-מאנטען — די אויסגעשטארבענע משפחה פון גאר גרויסע עלפאנטען.

וואדי קארייטון איז איצט א פערוואקסענער און פערוואלאזטער פלאץ, אבער אין דער שטיין-תקופה איז ער וואהרשיינליך געווען זעהר בע-לעבט, ווייל נעוויל רעכענט אויס פונפצעהן אזעל-כע היילען, וועלכע האבען געדינט אלס אויפהאל-טונגס-פלעצער פאר מענשען פון יענער תקופה. אין די נידעריגע שיכטען, וועלכע בעציהען זיך צו דעם „אונטערשטען פאלעאליט“ (ארום פופציג טוי-זענד יאהר ביז דער היינטיגער צייטרעכנונג) זענען נישט געפונען געווארען קיין שפורען. דערפאר אבער זענען א סך צייכנונגען אין דעם „העכערען פאלעא-ליט“, וועלכע זענען פיל „יונגער“.

אין די היילען זענען געפונען געווארען סקע-לעטען פון די חיות, וואס האבען אמאל בעוואוינט ארץ ישראל: טיגער, בעהעמאטן, פערד, עלעפאנטן, היפשען און אנדערע. קיין סקעלעטען פון עלפאנ-טען זענען נאך ביז איצט נישט געפונען געווארען אין ארץ ישראל.

אין דעם העכערען פאלעאליט זענען געפונען געווארען זאכען פון הויכען קולטורעלען ווערט: צווי האנט-מילען און א סטאטועטקע פון א גאזעל, אויסגעשניצט פון ביין.

די צייכנונגען געפינען זיך זעהר הויך אויף די ווענד פון די היילען: ארום אכט מעטער הויך פון דער פאדלאגע. ביי די פריהערדיגע אויסגראבונ-גען האט מען זיי נישט בעמערקט. מען מוז מאכען ספעציעלע לייטערס אזעלכע. מען זאל קענען גריי-כען ביז צו זיי און די גוט בעטראכטען, פאטא-גראפירען. מיט א שטארקען שטראם וואסער וואשט מען פריהער אב פון זיי די שטויב פון טויזענדער און טויזענדער יאהרען ביז מען קומט צו צו זיי.

איצט שטעהט פאר די געלעהרטע א רייה וויכ-טיגע פראגען: צו וועלכען פעריאד פון דער שטיין תקופה געהערען די בילדער; פון וואנען נעהמט זיך די עהנליכקייט מיט די צייכנונגען אין די פיר-נעאישע היילען; וועלכע טעכניק שטעהט העכער און באך און נאך.

די ערשטע אויספארשונגען האבען שוין דער-וויזען, אז די צייכנונגען אין דער הייל און אום קאטאפא זענען פיל עלטער — כאטש זיי זענען זעהר עהנליך — פון די צייכנונגען אין די פירע-נעער היילען. און דאס וועקט שוין אויף גאר א וויכטיגע פראגע: די פראגע פון „עמיגראציע“ פון מזרח קיין מערב, פון ארץ ישראל קיין שפאניען.

ווי די געלערנטע שטעלען זיך פאר, איז דער מענש געבויערען ערגיץ אין מזרח. פון דארט, צוליב פערשידענע סיבות, ווי קלימאטישע און אנדערע, האט ער אנגעהויבען ביסלעכווייז צו עמיגרירען צו מערב, אין דער איצטיגער אייראפע. דער וועג פון די אויסוואנדערער — האבען די געלערנטע גע-רעכענט — איז נישט געלעגען דורך ארץ ישראל.

איז איצט געקומען די לעצטע ענטדעקונג און דערוויזען, אז דאס איז געווען א טעות, אז ארץ ישראל איז געווען איינער פון די הויפט-וועגען פון דער מענשליכער וואנדערונג. דאס און נאך א זאך: ארץ ישראל איז ביז איצט פערעכענט געווארען אלס דאס וויגעלע פון די דריי גרעסטע רעליגיעס אויף דער וועלט. איצט ווערט ארץ ישראל אויך דאס וויגעלע פון דער מענשליכער קולטור: עס זענען נאך נישט געפונען געווארען קיין עלטערע שפורען פון מענשליכער קולטור, עס זענען נאך נישט ענטדעקט געווארען אזעלכע קינסטלערישע און פולקאמענע בעווייזען פון דער ערשטער מענשלי-כער קולטור אויף דער וועלט.

וועט איצט שטעהען פאר די געלערנטע היסטא-ריקער און ארכעאלאגען נאך איין וויכטיגע פרא-גע: איז דאס וויגעלע פון דער מענשהייט נישט געווען אין ארץ ישראל? א ברייט און גרויס פעלד פאר די פארשער עפענט איצט ארץ-ישראל. אויף א סך וואונדערליכע זאכען האט שוין ארץ ישראל געגעבען אנצוהערען. דאס איבעריגע וועט דאר-פען אויסגעפארשט ווערען. און זאל דער יודי-שער חלק אין די פארשונגען נישט געקריודעט ווע-רען.

גרויסע פון דער הויפט-שטאט
א נצחון פון יודישע... פיס אין ווארשא

ווארשא לעבט לעצטענס איבער א „קאנקורסאמאניע", קיין שום קינסטלערישע אימפרעזע האט נישט קיין שאנסען אויף ערפאלג, אויב די דאזיגע אימפרעזע איז נישט פארבונדען מיט א קאנקורס. דאס איז די „קאנקורסאמאניע".

* * *

מען דארף אבער נישט פערגלייכען דעם „משה ראטאך"-טאנץ-קאנקורס מיט דעם אינטערנאציאנאלען קינסטלערישען טאנץ-קאנקורס וואס איז די לעצטע טעג פארגעקומען אין ווארשא, אין זאל פון דער אפערע.

עס זענען אויפגעטרעטען עטליכע צעהנדליג טענצערינס און טענצער פון דער גאנצער וועלט, דערונטער עטליכע יודישע טענצערינס.

אין דער זשורי האבען זיך געפינען א רייהע בערימטע קינסטלער, מוזיקער, ווי פראפ. פיטעלבערג, דאפיא סטירענסקא, האלינא שמאלצובנא און — די וועלט-בערימטע רוסישע טענצערין קשעשינסקאיא (די געליבטע פון צאר ניקאלאי דעם צווייטען).

* * *

פרייטאג שפעט ביינאכט איז אין דער ווארשא-ווער אפערע, וואו עס האבען זיך אויך געפונען פיל מיניסטארען, דיפלאמאטישער קארפוס און הויכגעשטעלטע פערזענליכקייט פארגע-קומען דער פינאל פון דעם קינסטלערישען טאנץ-קאנקורס.

אויף דער ריזיגער אפערן-בינע האבען זיך מסדר בעווזען אין ווייטע בעסטע טאנץ-קאמפאזיציעס די שטערנס פון דער אלוועלטליכער טאנץ-קינסטלער-משפחה. און —

אויפ'ן ערשטען ארט האט זיך ארויסגערוקט די יודישע טענצערין פון דייטשלאנד, פרל. רות סארעל-אבראמאוויטש.

דאס דאזיגע יודישע מיידעל האט בעקומען דעם ערשטען פריז פון מלוכה-פרעזידענט, פרעמיער מיניסטער און פון ווארשאווער מאגיסטראט. זי קומט אויך די ערשטע פרעמיע פון דער אלוועלט-ליכער טענצער-ליגע. די היטלעריסטישע באנדעס האבען ארויסגעווארפען די טענ-צערין אבראמאוויטש פון דער בערלינער אפערע, וויל — פרל. רות אבראמאוויטש איז א יודיש קינד.

* * *

מיר האבען בעזוכט די פרעמירטע יודישע טאנץ קינסטלערין רות אבראמאוויטש, און געהאט מיט איהר א געשפרעך.

אט וואס זי דערצעהלט:

— איך בין זיך מודה, אז חוץ דעם, דאס איך בין א יודיש קינד, בין איך ערשט געוואויר געווארען... ווען היטלער האט דאס מיר צו-וויסען געטון, דורכ'ן ארויסווארפען מיך פון דער בערלינער אפערא.

מיינע עלטערן און אור-עלטערן וואוינען זינט דורות אין דייטשלאנד, לוים ווי איך דערמאן זיך איצט, האט איך האב אמאל געהערט רעדען און די רוחים, שטאמען מיר פון ליטע, אבער מיינע על-טערן זענען שוין אסימילירט און איך, אלס מיידעל,

פון אונזער ווארשאווער קארעספאנדענט
מ. עלבוים.

האב בכלל נישט געקענט וויסען מיט וואס איך בין אנדערש פון אלע מיידלעך, מיט וועלכע איך האב צוזאמען געלערנט אין שול, און שפעטער צוזאמען געארבייט אין דער אפערע.

און נאך בין איך זיך מודה, איך האב זיך אפילו געגרייט חתונה צו האבען מיט מיין פארטנער דעם בערימטען דייטשען טענצער, געארג גראקע, וועלכער איז צוליב מיר אויך ארויסגעווארפען געווארען פון דער אפערע, ווייל — ער היט נישט אפ די ריינע אריטקייט, ד. ה. ער איז זיך משדך מיט א יודיש מיידעל, אגב האבען די היטלעריסטען אויך פארגעווארפען גראקע'ן, אז ער טאנצט... מארקסיסטישע טענץ... זיין קונסט בעשטייט אין דעם, וואס ער טאנצט אויס סאציאלע מאטיווען (פאבריקס-קלאנגען, האמער און רעדער-טענער). דאס איז ביי היטלער'ן אויך א גרויסער חטא. „איך האב זיבעדיגע פיס" — גיט-צו מיט א שמייכעל געארג גראקע, וועלכער איז ביי אונזער געשפרעך...

און געווען איז עס אזוי: — דערציילט ווייטער רות אבראמאוויטש — איך האב אין דער בער-לינער אפערע געגומען די גרעסטע גאושע; איך בין געווען צווישען די ערשטע טענצערינס. יעצט עס איז געקומען די היטלער-איבערקעהרעניש, האב איך זיך ווענינג-וואס אריענטירט וואס דא קומט פאר, מיט פאליטיק פערנעהם איך זיך נישט.

פלוצלונג האט מען מיר איבערגעגעבען אז איך ווער בעזייטיגט פון דער אפערע. „פארוואס?" — האב איך געפרעגט, — „ווייל דו ביזט א יודיש קינד" — האט מען מיר געענטפערט, און באלד האב איך בעקומען א בריף אז — איך זאל מעהר נישט קו-מען, אז איך ווער אפגעזאגט אויפ'ן גרונד פונ'ם ראסען-געזעץ, קיין קינדיגונגס-ענטשעדיגונג האט מען מיר אויך נישט געגעבען,

און היות, ווי איך האב מיט דער בערלינער אפערע א קאנטראקט ביז אויגוסט, האב איך פער-פיהרט געגען דער דירעקציע א פראצעס; איך מאהן מיין לוין ביז אויגוסט, צי איך וועל געווינען דעם פראצעס? — ווער ווייסט...

— פאר וועלכען טאנץ האט איהר בעקומען דעם פריז? — פרעגען מיר.

— פאר דעם מאמען-טאנץ. דאס איז מיין בע-ליבסטע און בעסטע קרעאציע. איך טאנץ אויס בע-וועגונגען פון לאשטשען, גלעטען, צערטלען און ליבען קינדער, אט דער טאנץ, וועלכען איך פיהר אויס אין צעריסענע קליידער, מיט א טיכעל אויפ'ן קאפ, ווי אנ'ארימע יודישע מאמע, — איז אזוי געפעלען גע-ווארען אלעמען.

איך האב נעכטען לאנג געטראכט — גיט-צו שעמעוודיג די חנעודיגע יודישע טענצערין — ווען איך האב זיך דערוואוסט אז איך נעהם דעם ער-שטען פריז. דאס איז א בעלוינונג פאר מיין חרפה וואס איך האב געהאט אין דייטשלאנד.

* * *

צוזאמען מיט פרל. אבראמאוויטש איז אויך אויפגעטרעטען א צווייטע יודישע טענצערין, וועל-כע איז אויך בעזייטיגט געווארען פון דער בערלינער אפערע, פרל. מארקוס. זי האט בעקומען אנ'אויסצייכנונג אלס די בעסטע גראטעסק-טענצערין.

אוועקגעהענדיג פון פרל. אבראמאוויטש איז, נישט-ווילענדיג בעקומען אויפ'ן געדאנק די פראגע: צי איז דאס נישט סימפטאמאטיש פאר דער איצטי-גער צייט פון היטלעריזם, אויטא-דא-פעס, ענדעקעס און חיה'שען אנטיסעמיטיזם?

בעת'ן אינטערנאציאנאלען שאפען קאנקורס אין ווארשא האט דעם ערשטען פריז געוואונען דער יוד אימרע אנגאר;

בעת דעם אינטערנאציאנאלען טאנצקאנקורס בעקומט דעם ערשטען פריז דאס יודישע מיידעל רות אבראמאוויטש.

בעת'ן באקס-מעטש שמעלינג — מיט'ן דייטש — דער יוד בער...

עס איז פארט א טרייסט.

* * *

אין מיין לעצטער קארעספאנדענץ פון ווארשא, איז אריינגעפאלען א פערדריסליכער דרוק-פעהלער, דהיינו: ביי דעם ענין מיט די ירושה-לעגאטען פון דער פערשטארבענער פרוי קאנסטאנציא קירשראט דארף זיין, אז זי איז די מוטער פון יאן קירשראט און נישט די פרוי, וועלכע איז בעקאנט אלס באצר די ירושה-לעגאטען און אלץ, ווענען וואס עס די ירושה-לעגאטען אין אלץ, ווענען וואס עס האט זיך געהערט אין דער קארעספאנדענץ איז בונע דער פערשטארבענער מוטער פון יאן קירשראט.

איך בעדויער אויפריכטיג, וואס עס איז פאר-געקומען אזא פערדריסליכע מיספערשטענדניש.

מיט דרך ארץ מ. עלבוים.

אונווירדיגע שאנטאזש-מיסיע פון דעם פערקויפטען „בערלינער טאגעבלאט"
דער מאסע-פערלאג איז פראפאגאנדע-דינסט פון דר. געבעלס

לאנדאן (יט"א) דאס „בערלינער טאגע-בלאט", וואס שטעהט אונטער דער נאצי-קאנטראל, בעמיהט זיך לעצטענס דורך זיינע אויסלענדישע פערטרעטער צו מאכען אנ'אנשטעל, אז די דורך דער צייטונג ביי-געפעפטע דיסקוסיע איבער דער דייטשער יודען-פראגע איז אויפגעהויבען געווארען מיט וויסען און ווילען פון די פיהרער פון דער הער-שענדער פארטיי און אז די דאזיגע דיסקוסיע זאל מכלומרשט בעשטימט זיין צוצוגרייטען א רעוויזיע פון דער איצטיגער יודען-פאליטיק.

א געוויסע נישט-יודישע דייטשע פערזענליכ-קייט, וואס איז גוט בעקאנט מיט די איצטיגע פער-העלטנישען אין דייטשלאנד, האט דא ערקלערט, אז די גאנצע אקציע פון „בערלינער טאגעבלאט" ווערט געפיהרט בלויז אין דינסט פון דער וועלט-פראפאגאנדע - קאמפאניע, וואס ווערט דיריזשירט דורך דעם רייכס-פראפאגאנדע-מיניסטער ד"ר גע-בעלס. אין דייטשלאנד האט זיך אבסאלוט גאר-נישט געענדערט אין דער בעהאנדלונג פון יודען, אדרבה: די לאגע פון די דייטשע יודען פערערגערט זיך נאך. עס ווערט נישט דורכגעלאזען קיין שום געלעגענהייט צו פאראליזירען די כלומרשטע הנהגות, וואס ווערען פארגעזעהען אין די נייע געזעצען פאר יודישע אדוואקאטען אדער ווירטשאפטס - גרופען.

נעבען דער אונגעהייער מאטעריעלער נויט — ערקלערט די דערמאהנטע פערזענליכקייט, וואס איהר נאמען קען נישט פערעפענטליכט ווערען, — הערשט צווישען די דייטשע יודען די טיפסטע פאלי-טישע האפנונגסלאזיגקייט, וועלכע ווערט נאך כסדר געשטייגערט דורך דעם, וואס דער ווירטשאפטליכער און געזעלשאפטליכער באיקאט ווערט וואס ווייטער אלץ ענגער און נעמט צו די יודען יעדען אטעם צום לעבען.

צו דעם בייאיצטיגען ווירטשאפטליכען און סאציאלען באיקאט איז נאך לעצטענס צוגעקומען דער פערשטארקטער פערזענליכער באיקאט — פון מענש צו מענש, אזוי האט די נאצי-פארטיי ערשט די טעג פעראדענט צו רעווידירען די פארטיי-מיטגלידער-ליסטעס און אויסצושליסען אלע מיט-גלידער, וועלכע עס וועט בעוויזען ווערען, אז זיי האבען א געזעלשאפטליכען פערקעהר מיט פער-זאנען פון נישט אַרישער ראסע אדער האבען גע-בראכען דעם באיקאט געגען יודענטום. צו דעם צוועק זענען ביי די פארטיי-שטעלען געבילדעט געווארען ספעציעלע רעווידיר-קאמיסיעס, וועלכע דארפען פער-ענדיגען זייער ארבייט ביז דעם 1-טען אויגוסט.

אין די דאזיגע אומשטענדען איז לעכערליך צו נעמען אפילו בלויז מיט א שאטען פון ערנסט די איבספיראציעס פון „בערלינער טאגעבלאט" ווע-גען דער מעגליכקייט פון רעווידירען די יודען-פאליטיק פון נאצי-ראשים, און די נאצישע פיהרער-קרייזען קען מען איך ערגעץ נישט בעמערקען אפילו בלויז אנ'אנהאלטס-פונקט פאר דער בעהויפטונג, אז מען זאל אין די דאזיגע קרייזען קלערען ווענען דער מינדעסטער מילדערונג פון דעם פראצעס, וואס פיהרט אונברחמנות'דיג צו דער פאליטישער, ווירט-שאפטליכער און געזעלשאפטליכער פערניכטונג פון די יודען אין דייטשלאנד.

צוקוקענדיג זיך פון איין זייט צום חורבן פון דייטשען יודענטום און צו דער ענטשלאסענקייט פון די איצטיגע סאטראפען פון דייטשלאנד צו דערברענגען דאס דאזיגע חורבן-ווערק צום סוף, און פון דער אנדערער זייט — געגענשטעלענדיג דעם דאזיגען פאקטישען זאך-בעשטאנד די בעמיהונגען פון פערקויפטען „בערלינער טאגעבלאט" צו פער-בלענדען די אויגען פון אויסלאנד און צו מאכען דעם אנשטעל, אז עס איז כלומרשט מעגליך א רע-וויזיע פון דער נאצישער יודען-פאליטיק, קען מען פאר דער דאזיגער האנדלונג פון דעם קרעמער'ישעם מאסע-פערלאג נישט געפינען קיין אנדער בעצייכנונג, ווי — פייערער שאנטאזש.

די אויסלענדישע עפענטליכע מיינונג, — האט די דערמאהנטע פערזענליכקייט פערענדיגט איהר ער-קלערונג — טאר זיך נישט לאזען אפנארען דורך אזעלכע „מלאכי-השלום" פון דעם שניט, ווי דאס „בערלינער טאגעבלאט", וואס ביי זיין גאנצער מאראלישער געפאלענקייט שפילט עס א זעהר פער-ניכטיגע ראל אין אויסלענדישען פראפאגאנדע-דינסט פון דעם סאדיסטישען ד"ר געבעלס..

עס נעהמט א סוף צום פרויען-האנדעל אין ארגענטינא
(א בריף פון בוענאס איירעס)
פון יעקב באטאשאנסקי.

עס זענען געווען צייטען, ווען דרום-אמעריקע האט געמוזט אימפארטירען א גרויסע צאהל פרויען דרום-אמעריקע האט דעמאלט געהאט א גאר גרוי-סע צאהל אימיגראנטען און אין די אלע לענדער האט געהערשט פראספעריטי און פרויען זענען געווען אין א גאר קליינער צאהל. היינט זענען פערהאן א סך ווייבליכער אימיגראנטען, פון פראספעריטי איז שוין לאנג קיין זכר נישטא, עס הערשט דער קריזיס אומעטום, און די „נאציאנאלע" פראדוקציע איז אויף אט דעם געביט פערגרעסערט געווארען. מען דארף שוין נישט אימפארטירען, עס פעהלען נישט קיין ארטיגע „סחורה"...

אט אט די אלע אויסגערעכענטע סיבות האבען שטארק פערקלענערט אט דעם „אימפארט". די אר-טיגע פרויען ווערען רעקרוטירט פון די ארימסטע שיכטען, און האט אריינציהען די ארימע מיידלעך אין אט דעם טרויעריגען „פאך", איז נישט פערבונ-דען מיט קיין טראגעדיעס. פערהאן א סך, וואס געהען איבער צום „פאך" מיט'ן גוטען ווילען.

אין ריא דע זשאנייראָ פונקציאנירען די „הייד-לעך" פון 8 א זייגער אין דער פריה (אין בוענאס איירעס הויבען זיי ערשט אן פונקציאנירען ווען עס ווערט טונקעל). זענען פערהאן א סך ארימע מייד-לעך פון די ארטיגע, מייסטענס מולאטקעס, וואס דערצעהלען די עלטערן, אז זיי האבען פאסטענס אין געשעפטען און אין „אפיסעס", און זיי „ארבייטען" אין די „היזלעך" (איך שרייב „ארבייטען" אין גענזעפיסלעך, כאטש די דאזיגע ארבייט איז נישט נאר די שענדליכסטע, נאר אויך די שווער-סטע). איך האב אליין אמאל געקענט א מולאטקע מיידעל, וואס האט געוואוינט אין שכנות און וועלכע האט אויסגעהאלטען די עלטערן מיט איהר ארבייט, געזאגט האט זי, אז זי האט א פאסטען, און ווען איך האב זי דערנאך געטראפען אין א פערדעכטיג הויז האט זי צו מיר געזאגט:

— איך וועל מיינע עלטערן נישט לאזען שטארבען פאר הונגער...

און כאטש עס פעהלט נישט קיין „נאציאנאלע" פראדוקציע קומען דאך נאך זעהר פיל איירא-פעאישע פרויען צו פערנעמען זיך דא מיט'ן שענדליכען פאך. אבער דער האנדעל אין גרויסען אינטערנאצי-אנאלען מאסשטאב, דאס צושיקען „חתנים" איבער די פערשידענע שטעט און שטעטלעך פון פוילען, גאליציען און רומעניען צו פאנגען מיידלעך און

די פאסטקעס — דער דאזיגער האנדעל און די דא-זיגע יאגד האט אויפגעהערט. די פרויען-הענדלער זענען היינט געווארען אויס הענדלער, זיי זענען פערמיטלער. אז אנ'אייראפעאישע פראסטיטוטקע וויל אריינקומען אין א דרום-אמעריקאנער לאנד און קאן נישט בעקומען קיין וויזע, ווייל די אימיגראציע איז בכלל פערמאכט און שוין גאר פערמאכט פאר פרויען-הענדלער און פראסטיטוטקעס, זענען די גע-וועזענע פרויען-הענדלער די דאזיגע, וואס האבען „פערבינדונגען" און זיי העלפען בעקומען די ווידעס פאר דער אומלעגאלער „סחורה"...

פון איין זייט די שלעכטע געשעפטען און פון דער אנדערער זייט די רדיפות אויף די פרויען-הענדלער מצד דער פאליציי, האבען געמאכט, אז די דאזיגע „שאפשאריטשעס" פון אלע פעלקער און ספעציעל די יודישע (ווייל אויף די זענען די רדיפות גרעסער) זאלען פערלאזען די דרום-אמע-ריקאנער לענדער און זיך בעזעצען אין פערשידענע אייראפעאישע לענדער און ספעציעל אין פראנקרייך און אין בעלגיען. אזוי ארום זענען היינט פערהאן אין דרום-אמעריקע ווייניגער פרויען-הענדלער ווי אין דער גאנצער וועלט און שוין אוודאי ווייניגער יו-דישע פרויען-הענדלער. צייטען בייטען זיך און מיט די צייטען בייטען זיך אויך די אויסזעהנס פון מענשען, לענדער און ישובים. עס פערשווינדט איצ-טער דער, וואס האט אמאל געהייסען „דער מענש פון בוענאס איירעס".

נישט איבעריג איז צו בעמערקען, אז צווישען די פרויען, וואס קומען אהער פריוויליג, דורך דער פערמיטלונג פון פרויען-הענדלער, געפינט זיך מאס אמאל א קלענערע צאהל יודישע טעכטער און א גרע-סערע צאהל פראבצויזקעס. עס קאן זיין, אז נישט קיין קליינע ראליע שפילט דא דער פאקט, וואס אויף די לעצטע אין פערהאן א גרעסע „פאדערונג" צוליב זייער „ראפינירטקייט" אין „פאך", אבער א היפשע ראליע שפילט אין דעם אויך דער פאקט, וואס ביי פראנצויזען האט מען נישט געפיהרט אזא קאמף קע-גען פרויענהאנדעל און א געפאלענע פרוי איז ביי פראנצויזען אקלענערע טראגעדיע ווי ביי יודען.

דער טראגיש-אומגעקומענער פראנצויזישער זשור-נאליסט אלבערט לאנדרא האט אין זיין בוך אויפן יזעג קיין „בוענאס איירעס" אנגעוויזען, אז עס קומען פראנצויזישע טעכטער קיין דרום-אמעריקע ארבייטען דארט אפ עטליכע יאהר אין „היזלעך" שפארען אפ געלד און פאהרען אהיים, האבען חתונה, שטעלען זיך רעספעקטאבעל אדער האטעלען און רעדען אנ'אנשטענדיג לעבען.

דייח שילעבע" פון אט די שורה איז אויסגעקומען מען צוריק מיט א פאר יאהר זיין אין דער פראנצויזישער האפען-שטאט פאליס ראשעל. דיצענדיג אין א רעסטאראן האב איך א רוף געהאט: „ווארסאן"! (ווייטער) איין פון מיר צו-זוגעקומען א פרוי קוז א יאהר דרייסיג, א לוסטיגע און דרייסטע, און מיר געזאגט: „לע גארסאן סע מוא" — דער ווייטער דיר איך. גאר א פאר ווערטער האט זי מיר געזאגט, אז די קען שפאניש. און האט מיר שוין אין שפאניש דערצעהלט, אז די איז געווען איבער פינף יאהר צייט אין ארגענטינע. איך האב מיט איהר פערבראכט די מישער דעם שמועס. און זי האט מיר באלד אויס-געזאגט, אז זי האט זיך דארט בעשעפטיגט מיט „ליבע"... זי האט אפגעשפארט געלד, האט א האטעל און א רעסטאראן, א מאן און וויל האבען א קינד.

ביי אזא סארט בעציהונג אין נאטירליך, אז אין די צייטען, ווען מען פערפיהרט שוין ווייניגער אויך מען געהט שוין פריוויליג איבער צו פראסטי-טוציע, זאלען אין „פאך" גייגער אריבערגעצויגען ווערען פראנצויזקעס, ווי יודישע טעכטער.

פערשטעהט זיך, אז דער קריזיס האט נישט נאר פערקלענערט די פאדערונג אויף „פרויען", נאר ער האט אויך פערגרעסערט די פראדוקציע. צוליב דער גרויסער נויט, צוליב דעם ווילדען הונ-גער גיבען זיך א סך מיידלעך און פרויען פריוויליג איבער דעם האנדעל מיט זיך און דער פרויענהענד-לער דארף שוין נישט פערפיהרען — מע קפערפיהרט זיך אליין.

אזוי ארום איז דער פרויענהאנדעל געווארען א נישטיג געשעפט אין דרום-אמעריקע און שוין כמעט לחלוטין נישט קיין יודיש געשעפט. דאס איז א זאך, וואס איז כדאי, אז ס'זאל ברייט בעקאנט ווערען!

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צעגעלביאנא 4, טעל. 216-90
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער - שוואכע. אלע ארט גאלוויזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.
נעמט אן פון 8–2 און פון 5–9 אוונד
בעזונדערוואַרטע-צימער פאר פרויען.

פייערליך געעפענט די נייע אמבו-לאטאריע ביי „מלבוש-ערומים"

אויף שיענקיעוויטש גאס 3/5

אין אייגענעם לאקאל (שיענקיעוויטש 3/5 איז נעכטן פארגעקומען די פייערליכע ערעפנונג פון דער אמבולאטאריע ביי „מלבוש ערומים".

די פייערליכקייט איז געעפענט געווארען פון פרעז. איזאק רייטבערגער, וועלכער ווייזט אן אויף דער וויכטיגקייט פון דער אמבולאטאריע. נאך דעם, ווי קאנטאר מיטעלבערג זינגט „מזמור שיר חנוכת הבית", ווערען פארגעלייענט בעגריסונגען פון „תומכי אורחים", טויב-שטימען-שולע, יתומים הויז (זגערזשער 40) א. אנד.

מיט בעגריסונגס-רעדעס זענען ארויסגעטרעטן די ה"ה סעקרעטאר לובינסקי, יצחק פסאשניק, יודעל גראמאן און ד"ר גאלדבוים אין נאמען פון דאקטוירים-קאלעגיום.

מיט איבערשניידען די בענדער פון די בעזונדערע אפטיילונגען, זענען בעעהרט געווארען: פרוי לעווין, סאלאמאנטשיק, ש. שמולעוויטש, פרוי שטארקמאן און אלטשור.

אויפ'ן ארט זענען געשפענדעט געווארען פערשידענע חפיצים און געלד פאר „מלבוש ערומים" און פאר דער אמבולאטאריע.

דער עולם האט פערלאזט דעם לאקאל מיט דער איבערצייגונג, אז „מלבוש ערומים" האט געשאפען א זעהר וויכטיגע אינסטיטוציע.

2 שפחה'ס מיט טעמפעראמענט

וואס זענען דרייסטער און „ענערגישער", ווי אייגענע ווייבער

(2) יהודה לייב שאַ־קאווסקי (פעטריקאווער 112) האט געמאלדען אין דער פאליציי, אז זיין דינסט־מיידעל מאריא באלצערזשאק, איז נעכטן ביינאכט אריין אין זיין שלאפצימער און צוגענומען פונ'ם נאכט־טישעל א פאַטפעל מיט 70 זלאטעס, א ביכעל פון פ. ק. א. אויף 5,000 זלאטעס און א טייסטערל מיט געלד.

די גנבה האט ער בעמערקט ערשט אין דער פריה.

פאליציי זוכט די גנבטע.

*

(2) מיט 2 טעג צוריק האט יאקוב גאלדבערג (באריטאוויטשא 3) געדונגען א נייע דינסטמיידעל, וועלכע האט זיך אנגעגעבען אלס מאריא קאזלאווסקא און געזאגט, אז איהרע פערזענליכע דאקומענטען וועט זי ברענגען — מארגען.

דאס ווארטען אויף מארגען איז געווען איבריג, ווייל נעכטן נאך האט זי ביי איהר ברויט־געבער צוגעגנב'עט דאס גאנצע וועש, פערשידענע קליינע שטוב־חפצים און איז נעלם געווארען.

זי הייסט אזוי קאזלאווסקא — ווי, א שטייגער, איך און איהר...

די בחינות אין „חורב"

די בחינות אין דער בעוואוסטער לערן־ און ערציהונגס־אנשטאלט „חורב" אין לאדז. האט ארויס־גערופען ווי מען האט פריהער ערווארטעט גרויס אינטערעס אין אלע קרייזען. די בחינות זענען געפיהרט געווארען דורך דעם נשיא פון פעדאגאגישען ראט הרב הגאון ר' שלמה גרודזינסקי שליט"א (זאגערזשער רב), ביי דער בעטייליגונג פון לאדזער רבינאט און בעוואוסטע תלמידי־חכמים. א גאנץ בעזונדער'ע פרייד און גרויס אנ־זעהן האט ארויסגערופען דאס בעטייליגען זיך אין די בחינות פון דעם בעוואוסטען גאון און וויסענ־שאפטסמאן, רבי חיים ד"ר העלער שליט"א, וועל־כער האט אליין געשטעלט די תלמידים פערשידענע שאלות, און ער און אלע בוחנים זענען געווען ענטציקט געווארען פון דער גרויסער מאס ידיעות. טיפע הבנה פון די תלמידים אין אלע למודים, ווי תנ"ך, גפ"ת א. אז. וו. די תלמידים האבען פון גרויס בעגייסטערונג זיך פערשריבען די דאטע פון דעם בעזוך.

עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז אין „חורב" ווערט געלייגט גרויס אכט אויף דער ענטוויקלונג פון שכל און גייסטיגע פעהיגקייטען פון די תלמי־דים. די תלמידים זענען געווארען שטארק געריהרט פון דעם גרויסען כבוד, וואס איז זיי צוגעטיילט גע־ווארען דורך דעם אנטיילנעהמען אין די בחינות פון אזעלכע חשוב'ע בוחנים און געסט. דאס האט אין זיי דערוועקט א גרויסע מאס חשק און שטאר־קע קנאת סופרים. עס איז צו האפען, אז אריינגע־הענדיג אין צווייטען לערן־יאהר אי"ה, וועט „חורב" ווערען נאך מעהר פערפולקאמט, און ווירקליך זיין א ברכה פאר'ן יונגען דור.

3244

נאוועליזירונג פון אומזאץ-שטייער

בעטראכט אויפ'ן צוזאמענפאהר פון די האנדעלס-קאמערען

אויפ'ן צוזאמענפאהר פון די האנדעלס-קאמערען, וועלכער איז פארגעקומען דעם 9-טען און 10-טען ד. ח. אין ווארשא, איז דיסקוטירט געווארען די נאוועליזאציע צום אומזאץ-שטייער. אין דער דיסקוסיע האט זיך די לאדזער האנדעלס-קאמער ארויסגעזאגט פאר פערברייטערן די רשימה פון די קאנצעסיאנירטע אינדוסטריע-אונטערנעהמונגען, און פערפליכטען די אונטערנעהמונגען צוצושטעלן די אמטן סטאטיסטישע צוגאב-דאטען.

אין שייכות מיט'ן פראיעקט פון דער האנד-ווערקער-קאמער, האט די לאדזער האנדעלס-קאמער ארויסגעריקט א פראיעקט וועגען דעם אופן פון רעגולירען די הכנסה-קוועלען פון ביידע קאמערען בנוגע דעם צוגאב-אפצאהל צו די האנדעלס- און האנדווערקער-פאטענטען.

היינט אויפטריט פון וויקטאר כענקין אין העלענאוו

א גרויסע ארטיסטישע סענסאציע ערווארט דאס מוזיקאלישע לאדז היינט, מאנטאג, 9 אווענט אין גארטען העלענאוו.

עס טרעט היינט ארויס איינער פון די וועלט-בעריהמטעסטע ארטיסטען וויקטאר כענקין, וועלכעס ער האט א רוהם אויף דער גאנצער וועלט, ער וועט היינט געבען איין-איינציגען קאנצערט אין העלענאוו.

דער בעריהמטער יודישער קינסטלער וועט אין זיין היינטיגען פראגראם אויספיהרען א זעהר רייכען און אינטערעסאנטען פראגראם פון זיין אייגענעם רעפערטואר, וועלכע בעשטעהען פון: יידיש-חסידישע, פוילישע, רוסישע, אוקראינישע, ווי אויך ציגיינער-לידער.

צוזאמען מיט וויקטאר כענקין נעהמט אויך אנטייל דער לאדזער פילהארמאנישער ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון בעליבטען דיריגענט ה' טעאדאר רידער.-

גארטן-פערוויילונג אין העלענאוו לטובת די באראכאוו-שולעז

שבת, ד. 24-טען יוני

די גארטען-פערוויילונג לטובת די באראכאוו-שולען, וועלכע וועט פארקומען דעם קומענדיגען שבת אין העלענאוו, האט ארויסגערופען א גרויסע פראינטערעסירונג צווישען די ברייטסטע פאלקס-מאסען. וועלכע וועלען האבען א געלעגענהייט אונטערשטיצן די באראכאוו-שולען און דערביי פריילך צו פערברענגען.

גרויסער ערפאלג פון אסתר קארפ'ס בילדער-אויסשטעלונג

בילעטען צו 20 גר.

די בילדער-אויסשטעלונג פון אסתר קארפ אין לאקאל פון „בני ברית" (פיעטריק. 90) האט מיט יעדען טאג אלץ מעהר ערפאלג. א גרויסע צאהל בילדער זענען שוין פערקויפט געווארען.

כדי דעם ברייטען עולם צו געבען די מעגליכקייט, צו בעזוכען די אינטערעסאנטע אויסשטעלונג, זענען די פרייזען פון די בילעטען היינט, מאנטאג צו 20 גר.

די אויסשטעלונג איז אפען טעגליך פון 11 ביז 8 אווענד, זונטאג ביז 5 אוו.

אינטערנאציאנאלער טאנץ-קאנקורס

דער ערשטער אינטערנאציאנאלער טאנץ-קאנקורס, וועלכער האט זיך די פאריגע וואך געענדיגט אין ווארשא, האט ארויסגערופען אין גאנץ פוילען א זעהר געוואלדיגע פראינטערעסירונג. און עס איז קיין וואונדער נישט, ווייל אין דעם קאנקורס האבען אנטיילגענומען 120 פערזאן די גרעסטע טענצער פון דער גאנצער וועלט.

די לאדזער קאנצערט-דירעקציע האט איינגעלאדען די אויסגעצייכענטע לאוראטען אין פילהארמאניע-זאל, וועלכע וועלען ארויסטרעטען מארגן, דינסטאג, ד. 20. און מיטוואך, ד. 21-טן, 9 אווענט

דעם ערשטען פריז פון מלוכה-פרעזידענט האט בעקומען די וועלט-בעריהמטע טענצערין שרה יאקובאוויטש, וועלכע איז דורך דער היטלער-באנדע אויסגעשלאסען געווארען פון דער בערלינער אפערע.

היינט — לעצטע פאפולערע פארשטעלונג פון „מאמע און שוויגער" מיט לוסי און מישא גערמאן

היינט מאנטאג אווענד ווערט געשפילט צו פאפולערע פרייזען „מאמע און שוויגער" צום לעצטען מאל. אלע גרייטען זיך צו צו דער ספעציעלער פארשטעלונג מיט לוסי גערמאן אין איהר קרוין-ראל — „די אייביגע מאמע".

זווערקשטעל שירמס פון שפאציר-שטעקענס

ס. פייגענבוים

לאדז, נארוטאוויטשא 19

עמפפעהלט אין א רייכען אויסוואהל פון קאלירטע דאמען- און מענער-שירמס און שפאציר-שטעקענס צו קאנקורענץ-פרייזען.

נעהמט אן אלערליי רעפאראטורען פון שירמס און שטעקענס.

שיימלעך מיט פאריזער שריינדן און פערטיגע שייטלן ווערען ערשטקל. און רעיעל אויסגעפיהרט אויך אנדולאציע און מאניקור ביי קערש, סקווערא 15

כירורגישער קאבינעט

Dr. Szreiber

איז געווארען איבערגעטראגען אויף

Narutowicza № 9

tel. 122-95.

אפעראציעס, אפאטרונקעס, האלז זשילעקעס או"א היילאנשטאלט-פרייזען.

די פענסיאנאט ווינער ניי-גלאוונא אטוואצק

ווילע ה' שעראדזקי איז געעפענט

עמפפעהלט: זונינע צימערן אין אלטען טרוקענעם סאסנאוועץ וואלד. געשמאקע קוך, אויף פערלאנג דיעטיש. בילינע פרייזען. פאר קינדער אונטער זארגפעלטיגער אויפזיכט פון א לעהרערין. ראדיא-פלאזשע. צו ערפאהרען אויפ'ן ארט און לאדז, פילסודסקיעגא 27 ביי חיינער. אדרעס: גלאוונא (ביי לאוויטש) נא-אטוואצק פענסיאנאט ווינער.

3035

אכטונג!

געגען שוויס פון די פיס

טויזענטער מענשען האבען זיך שוין איבערצייגט, אז פאר א פאר גראשען געגען שוויס פון די פיס, אויך צו אדטשיסקעס, ווי אויך א גוט מיטעל צו וואנצען פאר א פאר גראשען א פלעשעל.

געדענקט גוט דעם אדרעס: סטארי-רינעק 1 № ביים צייטונגס-פערקויפער וועלניארזש.

היט אייך פאר נאכגעמאכטע.

אויך פיעטריקאווער ראג צעגעלניאנע נעבן גלאנטעריע-געוועלב ביים צייטונגס-פערקויפער.

לעטשניצע

פון דאקטוירים ספעציאליסטען און דענטיסטישער קאבינעט

11 בזשעזשינער 11

טעלעפאן 137-63

עס נעמען אן דאקטוירים ספעציאליסטען שיפמאן, וואלינסקי, שמירגעלד, קערשנער, שמערלאווסקי, סלאבאדסקי, זאלצוואסער, איציקזאן, קראסאווסקי, יאקובזאן און דענטיסטין סטאראפאלסקא.

לעטשניצע

זגערזשער 17

נעהמט אן קראנקע אין אלע ספעציאליטעטן

פון 9 פריה ביז 7 א זייגער אוונט.

וויזיט 3 זל.

Poradnia

WENEROLOGICZNA

פון דאקטוירים-ספעציאליסטן

זאוואדזקא 1

נאר פאר ווענערישע הויט-קראנקה. און מענער-שוואכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קווארץ - לאמפע, עלעקטרישער הייל-קאבינעט.

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוו. פון 11—4 נ"מ נעמט אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען, זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכם. בעזונדער ווארטע צימער פאר פרויען.

וויזיט 3 זל.

קליינע אנאנסען

1 זלאטי

אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס

ס'ווערט געזוכט א גוטע רעפעזירקע צו סוויטערס ביי פאדערמאן, סאלנא 5.

3252

ס'ווערט געזוכט אנ'אבערלאקנייהערין, זאל אויך קענען האקען טאשען. פעפער-גאס 22, וו 56.

3253

ראכאלעז

איבערצוגעבן זאפארט א שטוב פארטער מיט 2 פענסטער, פילסודסקיעגא 26. צו ערפאהרען ביים וועכטער.

3255

ביליגע וואוינונגען אין סאקאלניק, געזונדען סאסנאווען וואלד. צו ערפאהרען אין לאדז, קאלענבאכא 32, ד. קרול.

פערשידענעם

Poszukuję sypialki i jadalni okazyjnie w dobrym stanie tel. 237-22.

3254

Zagubiono legitymacji na prawo wejścia do Rzeźni Publicznych m. Łodzi na imię Jabuba Borensztajna, Radwańska 57 i Podchlibnika Jeruchema, Łagiewnicka 13.

3261

Zagubiony został kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej na imię Chaim Gros, Wierzbowa 8. Kwit unieważnia się.

3156

זיכערע הילף און א רפואה!

אהן אפעראציע, אהן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאר קראנקע אויף ברוכען, פאר מענער, פרויען און קינדער, פערשידענע קאליקעס אין גוף, פאר הויקערס און פיס.

פערלאזט נישט די קראנקהייט, ווייל דער ווינקעל-ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען-קאפ, און עס פעלט ארייַן אין דעם פיס איז דער קראנקער אין א גרויסער סכנה, דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער גראנדיג און שטערבליך. ספעציעלע גומענע הייל-באנדאזשען בעזאמינגע; זיכער דעם שווערסטען ברוך, אויך פאר הויקערס, ליימונגען ספעציעלע הייל-גארסעטן און אפאראטען פאר פערקרומטע פיס און פלאטפיס, ווי אויך קינסטליכע גומענע פיס.

עמפפאנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוונט.

איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט

Specialist Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס - פראפעסארען: פראפ. ד"ר באראנטש, פראפ. ד"ר י. מארישלער, פראפ. דר בר. קיעלאנאווסקי און אויך אנדערע.

מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.

דערמיט דריק איך אויס הערצינסטען דאנק דעם ה' דיר. י ראפאפארט, וואוינהאפט אין לאדז, וואגלטשאנסקא 10 פאר בעפרייען מיך פון א שווערען ברוך, אויף וועלכען כ'האב אזוי שטארק געליטען און כ'בין 3 מאל געווען אפערירט.

(—) K.Hartman,fabrykant, Łódź,ul.Franciszkańska 34

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman

Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.